

ek

kormány ma meg-
Emilio Duleo olasz
dolt a danakili bá-

többé a dollár dip-

erint Roosevelt elnök
pviselőinek, hogy az
esszió megsemmisíté-
hogy az ő elnöksége
mányának nem diktál
ájája. Ezt az intézke-
a genfi tárgyalásokat
és értesülései szerint
addis-abebai ameri-
k a koncessziós szer-
elő jelentésnek a szer-
előtti ismertetése el-

met jelenlegi összeté-

te helyén. A Zorile
hogy Tatarescu le-
sok követnék. Még
é annak, hogy a libe-
maradjon és más po-
oljassa a kormány-
kérdés végleges ren-

re és különösképpen

vonatkozólag infor-
mációk között azzal is
Tatarescu miniszterelnök
genfi bizottságának leg-
szólt Sinaiába, hogy
uralkodónak, onnan
biroknai birtokára és
kormányt. A miniszter-
csak azért is érthe-
t, miután ugyanaz-
Párizsból Victor Ba-
miniszter, aki neki je-
tegyen a párizsi tár-

párt vezetősége, ille-

aga szeptember 10-én
nál meg fogják vitat-
oknak ügyét, amelyek
asa folytán elveszítet-
alache részletesen be-
alános politikai helyi-
gítják az októberben a
nagy nemzeti parasz-
részes programját.

é könyvelik el, hogy a

élesen helyteleníti
többi szerepléseit, aki
ndított népfront léte-
vita tárgyává fogja
a pártprogrammal el-
mután Dem. Dobres-
egy akciója a pártok
azt folytatni kívánja
aratával szemben is.
ája, a Dreptatea mai
műnikét közöl, amely-
rescu szereplését.

néhány hét óta nem

gnap Sovatara érke-
az egész Maniu-párti
mel, Pop Ionel, dr.
ar Ilés, Popa Augus-
a maniuisták hír sze-
tanak a fürdőhelyen-
ővő héten a fővárosba

a külföldi

ációkat

ber 5. A miniszterel-
az összes miniszteri-
an bármilyen delegáció
Csak az elkerülhetet-
ekben katonai misszió-
egengedve.

gy- és Laphias E. F.

ada Baron L. Pop 14

nt 9-77.

URAY

Magyar postai
pártis in cum.
No. 224715/928.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Olaj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 Ft.
Földre: Havonta 2, negye-
délévre 12, egészévre 20 dollár.
Jelölések díjazásáért. Az
"EKELET" az erdélyi és bánági sa-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeinek utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Dr. Kassatter Johán
Budapest
Diszter 2. I. e.

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Érdekteljes
leveleket nem
fogadunk el.

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felső szerkesztő János
Ferenc. Búcsresti szerkesztő Péter-
szegi Ernő, Strada Matol Mile 5.

Szomba* 1937 szept. 7.
5695. EV. XVIII. ÉV.
ELUL 9. 200. SZÁM.

VILAG TÜKRÉ

Mussolini utasítására az olasz delegáció nem vesz részt többé a népszövetségi tanács ülésein, ha azokon Abesszinia képviselője is megjelenik

A népszövetségi tanács pénteki ülésének napirendjéről levették az olasz-abesszin viszály ügyét

Két és félóra hosszat tárgyaltak Laval, Eden, Avenol, Beck és Ruzsdi Arras a szűkebbkörű bizottság megalakításáról, amely mindezekig nem sikerült

Az olasz-abesszin viszály ügyét csak akkor tűzik újra napirendre, ha a ki- küldendő külön bizottság ügyében sikerül kompromisszumra jutni

GENF, szeptember 6. A Reuter genfi jelentése szerint valószínűnek tartják, hogy Olaszország delegátusai nem lesznek jelen a Népszövetség péntek délután öt órára összehívott ülésén. Mussolini leg- alább is ily értelmű utasítást küldött Alo- isinak, azzal az indoklással, hogy a tanács elnöke a tegnapi ülésen megengedte az olasz kormány nyilvános inzultálását. Ujabb

genfi távirat szerint Mussolini utasi- tására Aloisi már közölte is a Népszövetség főtitkárával, hogy Olaszország nem vesz többé részt a tanács- üléseken, ha azokon Abesszinia dele- gátusa is jelen van.

Olaszország ezenfelül elutasította mind- azokat a személyeket, akiket eddig a szű- kebb bizottságba javasoltak és visszautasít- ja azt is, hogy a népszövetségi paktum valamelyik szakaszára történjen hivatko- zás.

Vétót emelt Aloisi Litvinov tegnapi kijelentései ellen is, amelyekben az olasz álláspontot kifogásolta. Nincs bizalma Aloisinak a kishatalmak kép- viselői iránt sem.

Eden, Laval és Beck az olasz delegáció magatartása kapcsán ma egész délelőtt tanácskozásokat tartottak egymással, de a fenti körülmények között nem tudtak határozatra jutni. Mig egyrészt az olaszok több tekintetbe jövő jelöltet visszautasít- ottak, másrészt nem is igen akad vállal- kozó a szűkebb bizottságban való részvé- telre, mert senkinek akarja magára venni a felelősséget, amely erre a bizottságra döntéséért hárulna.

Valószínűleg a helyzet teljes kuszáltsá- gának tudható be, hogy

legújabb határozat szerint a péntek délutáni tanácsülésen nem fognak az olasz-abesszin viszály ügyével foglal- kozni, amelyet csak akkor tűznek új- ból napirendre, ha a kiküldendő kü- lön bizottság kérdésében valamilyen kompromisszum jönne létre.

Egyébként a tegnapi este izgatott hang-ulat után ma csendesebb volt az atmosz- féra Genfben. Egész délelőtt folytak a megbeszélések a tegnapi események és kü- lönösen az olasz delegátusok magatartá- sa fölött. Délben Laval, Eden, Avenol, Beck és Ruzsdi Arras ültek össze a főtit- kári irodában, majd odaérkezett Aloisi is, akit engedékenységre igyekeztek rábírní. A tanácskozások két és fél óra hosszat tartottak, amelyek eredményéről a dele- gátusok nem voltak hajlandók nyilatkoz- ni.

A szűkebbkörű bizottság megalakítá- sa eddig nem sikerült, mert Olaszor- szág ragaszkodik ahhoz, hogy részt- vegyen ebben a bizottságban, ha Ang- lia és Franciaország képviselői is benne lesznek.

Londoni jelentés szerint Hoare külügymi- niszter vasárnap reggel repülőgépen indult Genfbe a Népszövetség közgyűlésére.

A Rengo japán ügynökség arról ad hírt, hogy az olasz kormány Sanghajból hazahí- vta valamennyi olasz repülőjét, vala- mint a kínai kormányhoz beosztott ka- tonai attasét és három olasz katonai ta- nácsadót.

A Paris Midi közli a francia postaiügyi miniszter rendeletét, amellyel eltiltották a táviróhivataloknak Lavalhoz, vagy a kor- mány más tagjaihoz, valamint a népszö- vetségi tanácshoz és a Népszövetség más szerveihez intézett háboruelleni tiltakozá- sok felvételét és továbbítását.

Alexandriai jelentés szerint hetven an- gol katonai repülőgép és katonai gépkoc- sik érkeztek hajón Alexandriába. A rep-ülőgépeket kihajózás után nyomban utba indították a közeli Abukirba. Tárgyalások folynak az egyiptomi és angol kormányok között hangárok és raktárházak átenge- dése ügyében.

Az előzményekről alábbi tudósításunk számol be:

Az olasz delegáció kivonulása

Mint az Uj Kelet tegnap esti második ki- adásában jelentette, tegnap délután várat- lanul ülésre hívták össze a Népszövetség tanácsát, hogy Jeze professzor, Abesszinia megbízottja, — aki haladékat kért, hogy részletes választ adhasson az Olaszország memorandumában foglalt vádakra, — ismer- tethesse Abesszinia álláspontját. Alighogy Jeze professzor szólamra emelkedett, a népszövetségi tanács ülésstermében eddig párat- lanul álló incidens játszódott le: Aloisi báró, Olaszország fődelegátusa otthagya a tanács asztalát és eltávozott a tereméből. Rocco olasz másoddelegátus rögtön Aloisi helyére ült, de csak rövid idő maradhathat a te- remben, mert kihívták. Olaszország helye az ülés végéig üresen maradt.

Jeze tanár beszédében igen éles hangot pendített meg Olaszország ellen. Követelte, hogy a népszövetségi alapokmány 10. pa- ragrafusa értelmében a Népszövetség aka- dályozza meg az olasz csapatok összponto- sítását az abesszin határon és hogy a 15. szakasz alapján kövessenek el mindent a háboru megakadályozására. A szerződésiek és nemzetközi kötelezettségek értéke és értelme dől el azon, hogy a Népszövetség ezuttal milyen mértékben fogja teljesíteni hivatását.

Abesszinia még bizik a Népszövetségben és minden lehető elkövet a háboru megaka- dályozására. Az olasz kormány jónak látta Abessziniát becsülni és lealacsonyítani. Ha Abessziniának annyi fegyvere és muní- ciója lenne, mint a nagyhatalmaknak, akkor az olaszok nem mernék megtámadni Abesszi- niát, amelyet a római kormány törvényen kívüli állapotba akar juttatni. Olaszország magas misziót tulajdonít magának, amikor nem akar az abesszin kormánnyal egyenlő félként tárgyalni.

Abesszinia azonban meg fogja védeni függetlenségét minden támadással szem- ben, mert sérthetetlennek tartja ugy a maga, mint a Népszövetség összes tagállamainak függetlenségét.

Mialatt Jeze beszédét angolra fordították, Rocco olasz másoddelegátus Lavallal foly- tatott élénk beszélgetést, aki ezután Edennel és Avenollal tárgyalt.

Litvinov Anglia álláspontja mellett Ezután Litvinov orosz külügyi népbizos szóltat fel, aki kijelentette, hogy bár Szov- jeteroszország a legjobb viszonyban él Olasz- országgal, mégsem helyeselheti magatartá- sát.

A Népszövetség tanácsa nem hagyhatja figyelmen kívül saját nemzetközi köte- lezettségeit. Szem előtt kell tartania a népszövetségi szerződést és a béke min- den áron való fenntartásának elvét. A népszövetségi paktumban nincsen egyet- len szakasz sem, amely a fajok közti megkülönböztetést megengedi.

A háborus erőszak alkalmazása csakis vé- dekezésnél jogosult. A tanácsnak mindent el kell követnie, hogy megakadályozza az erő- szak alkalmazását és megmentsen a békét. A népszövetségi tanács tegnap délutáni ülése félkilencor ért véget, amikor a ta- nácskozásokat felfüggesztették.

A Népszövetség tanácsa előre tu- dott az olasz delegáció kivonulásá- ról

Genfben, a Reuter ügynökség jelentése szerint, nem tulajdonítanak különösebb jelen- tőséget annak, hogy az olasz delegáció ki- vonult az ülésről. Az olasz estilapok előre bejelentették, hogy Aloisi távozni fog a ta- nács üléséről, ha Abesszinia újra megjelenik a tanács asztalánál és meghallgatásra talál.

Eppen ezért az olasz delegáció kivonulá- sának nincs politikai jelentősége és nem jelenti Olaszország kilépését a Népszö- vetségből.

Csupán olyan gesztus volt az olasz dele- gáció részéről Aloisi kivonulása, amellyel egy- szer már Lengyelország is élt, amikor kivo- nult a tanácsülésről azzal, hogy nem tár- gyal a kisebbségi kérdéssről.

Aloisi elkérte Jeze beszédének szövegét

Az olasz delegáció egyik tagja kijelentet- te, hogy a Népszövetség tanácsülésén még sohase mertek így inzultálni egy nagyhatal- mat, mint ahogyan azt tegnap Jeze profesz- szor tette.

Illetékes népszövetségi körök az olasz dele- gáció kivonulásával kapcsolatban elismerik, hogy

a helyzet ismét súlyosbodott s aligha le- het beküldeni atmoszférát teremténi, amíg nem sikerül elsimítani az Aloisi és Jeze professzor közötti személyes konfliktust.

Aloisi egyébként elkérte Jeze professzor be- szédének szövegét és annak elolvasása után fog dönteni további magatartása felől.

Beck lengyel külügyminiszter, akit a szű- kebb körű bizottság egyik tagjaként jelöl- tek ki, kijelentette, hogy a helyzet annyira (Folytatása a 8-ik oldalon)

Abesszinia igazság- szolgáltatása

Az abessziniai igazságszolgáltatás első foka — népítélet. Bárkit, bármikor fel lehet kérni bíraskodásra. Ha keiten az ucca közep- en összevesznek valami felett és a felek egyike mgszólit egy járókelőt, hogy jöjjön és ítélkezzen, akkor az illető e kötelesség alól nem bujhat ki azzal, hogy nagyon el van foglalva. A négusra való hivatkozással a peres felek követhetik büntetés terhe mel- lett az idegen ember ítéletét. Az idegen leül, kihallgatja a perlekedőket és meghozza ítéletét. Itélőszékül szolgál egy kórákás vagy egy domb. A bíró kihallgatja a feleket és a tanukat, olykor órákig eltart ez a pro- cedura. Abessziniában beszédek az embe- rek, mindenki tud szónokolni, az ügyvédi mesterség nem olyan, amiből meg is lehet élni. Aztán dönteni kell. Rendszerint olyan döntést hoznak, amivel a felek meg vannak elégedve és ott a helyszínen kibékülnek.

Ha azonban az eset bonyolult, akkor az ucca bírása az ügyet átutalja a „dagnának”. A „dagna” nemcsak törvényhozó testület, hanem színház és mozi egyben. Található a köztereken, közkertekben, az országutak szélén, a folyók partján és a császári udvar- ban.

A sommás ítéleteket a dagna a piacon hoz- za, az árusok és népelemek közelében és nem ritkán az akasztófa árnyékában. Főleg a piac alkalmas a bíraskodásra, nemcsak nagy nyilvánossága miatt, hanem azért is, mert a legtöbb viszály itt robban ki. Egy széken ül egy öreg férfi, a bíró tógaszertü sammba burkoiva, csak feje és kezei látsza- nak. Mellette kétoldalt a tanácsstagok, oly- kor még kettő; ezeket a perlekedő felek vá- lasztják. Van rá eset, hogy a bíró egyedül ül, mögötte két rendőr, akik nyomban be- avatkoznak, mihelyt a vita tetlegességgé fajul.

A bíró kezét az állán tartja és türelmesen hallgatja meg a feleket, akik rendszerint ingerülten mondják el véleményüket és val- lomásukat. A két ember mögött állanak a tanuk és kíváncsiak, akik az antik komédia szerepét töltik be, véleményeket nyilvánítá- nak, kérdést intéznek a felekhez, sőt a bíró- hoz is. Ők képviselik a közvélemény ingado- zását.

A felek a tényállás ismertetése után elő- adják álláspontjukat. Először még komolyan és mértéktartóan beszélnek, később már szen- vedélyes és élénk lesz a vita. Hízélgón, kér- lelőn, parancsolóan adja elő a panaszos az ügyet, megmondja, milyen igazságtalanság történt vele. Minden bízalma a tiszteletre- méltó bíróban van, akit nagyon megkér, hozza egyenesbe a dolgokat és tegyen igaz- ságot. „A négus életére! A négus angyalára esküszöm! Haljak meg ezen a helyen, ha hazudok!” Ilyen fogadkozással és eskük- kel spékeli meg a panaszos a beszédét.

Jogszkás Abessziniában a zálogletét. Ha például valaki megsétette a másikat, így ha apját például egy kevéssé becsült állathoz hasonlította, akkor ezt súlyosabban büntetik, mint a testisértést. A sértett fél felszólítja ellenfelét, hogy menjenek a dagnához. A má- sik nem akar. Ekkor a sértett összeköti ket- tőjük köpenyegét. A másíknak a hagyomá- nyok szerint muszáj mennie a bíróhoz, ha nem akarja magát kitenni egy nagy bünte- tésnek.

— Tényleg elköveitett a sértést? — kér- dezi a bíró.

Az alperes vonakodik ezt bevallani. Ek- kor mindketten a bíróság előtt zálogot tesz- nek le (egy mézesbödön vagy egy öszvér árat, stb.). A zálogot a kormány közegei előtt kell letenni. Ezt az intézményt azért honosították meg, mert máskülönbén nem lenne se vége se hossza a sok ezer pernek. Miután a felek beszéltek és kimerítették érveiket, a bíró kihallgatja a tanukat. A pert az nyeri meg, akinek javára a tanuk fele tanuskodott. A hamis tanuzást olyan su- lyosan büntetik, mint a gyilkosságot és pe-

dig azért, mert az eskü az uralkodó életére szól.

Az ítélehozzátal után az eljárás még nem fejeződött be. Most már nyugodt hangon tovább tárgyalnak, hogy a végén a bíró a perlekedőket annak rendje és módja szerint kibékítse. Együttal pedig figyelmezteti a nyertes felet, hogy legyen könyörületes a vesztesrel, aki nemcsak zálogtárgyát veszti el, hanem nagy vezeklési díjat kell fizetnie a másiknak, olyan összeget, ami túlhaladja vagyoni képességeit. A győztes ilyenkor tanujelét adhatja nagylelkűségének. Rendszerint a bíró előtt kijelenti, hogy engedni ennek az összegnek egyharmadát. Ilyenkor a körülállók megtapsolják és ő újra nagylelkűsködik.

Hajlandó vagyok egy második harmadot felajánlani a bírónak és tanácsosainak.

A harmadik harmad körül a vesztes és a nyertes között alkudozás indul és ha jószívű emberek között támadt a vizslya, megtörténhetik, hogy az odaiélt összeg harmadik harmadát is visszaadja a győztes a nyertesnek. Így aztán a legjobb barátság jön létre kettőjük között.

A dagna bíróját nem az állam fizeti, hanem azok, akik megbízzák öt perces ügyükben való döntésre. A bíró persze mindig örül, ha kliensekre akad. Hozzá lehet lépni akár az utcán is, ő azonban arra kéri őket, hogy menjenek ki a piacra, amely „méltoth” helye az ítélehozzátalnak. A bíró leül a székre, amit állandóan magával hord és megindítja az abesszin perréndtartás szerint az eljárást.

Vásárokon elég gyakori az ítélezési alkalom. Az emberek összevesznek, lopnak, hamis pénzt akarnak kiadni vagy olajsmít vásárolnak, amiben a hibát később találják meg. Mindezt ott kint el lehet intézni. Ha tetten érik a tolvajt, akkor a bíró ott a helyszínen megkorbaöskölteti. Az ostort vizilóbórból fonják és irtó kínokat okoz a tolvaj hátán és tomporáján. A korbaösköltéseket olvassák. Az ötödik vagy hatodik ütés után kiserked a vér és ha tovább ütik a delikvenst, akkor az élete is kockán forog, ha az illető gyenge szívű. Amikor már végrebajtották az ítéletet, a sebeket vízzel leöntik. Az elítelt kissé magához tér, térdreesik és úgy járul a bíró elé, akinek megcsókolja ruhája szegélyét. Ha a tolvaj jó nevelésben részesült, akkor még külön meg is köszöni a bíró igazságos ítéletét.

Nagyobb esetekben maga a négus ítélezik Adás Abehában, az udvarban. A tárgyalások nyilvánosak és a park egy részén vagy egy nagyobb felszerben zajlanak le. Halle Sellasie külön igazságügyi palotát akar építtetni az udvar közelében és modernizálni is akarja az igazságszolgálatát. Egyelőre úgy ítélezik, hogy egy trónuszterien kiképzett székre ül, előtte hat bíró, mellette a négus jogtudósa, aki a törvények fölül informálja az uralkodót. A korlát mögött óriási közönség. A vádlott láncokba verve áll egy kis ketrecben. Védőügyvéd nincs, a vádlott tettszése szerint választhatja védőjét: bárkit a polgárok közül. Államügyész sincs. Abessziniában az a felfogás, hogy a hatalmas állam nem lehet egyáltalán bíró és peres fél. Minden per tehát magánindítványra indulhat meg.

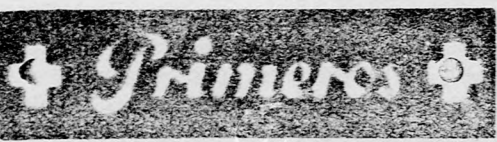
A halálos ítéletet ünnepi formák között hirdetik ki. A bírák egymásután felemelkednek, legelőször a legfiatalabb. Néhány lépést tesznek előre, megindokolják az ítéletet és olyan mozdulatot tesznek, mintha követ hajítanának, miközben ezt mondják: „Haljon meg!” A négus jogtudósa felolvassa a törvényt és az elnök fejével bólogat. Az elítelt ekkor tartozik távozni és nem mondhat egyetlen szót sem a védelmére.

Akit felfelmentenek, diadalordításban tör ki, aztán megszabadítják öt láncától, előre lép, megcsókolja a trón lépcsőjét és énekelve távozik.

Az abesszin bűntetőjog alapelve a bibliai megtorlás: életet életért, szemét szemért, fogat fogért, kezét kezért.

Tecium Bucarestiben Péter király 12-ik születésnapja alkalmából. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt tedeumot tartottak az orosz templomban Péter joguszáv király születésének 12-ik évfordulója alkalmából. Jelen voltak a joguszáv kolónia tagjai, Purics követ vezetésével, a kormányt Franasovici miniszter, az udvart Ilasovici marsall képviselte.

Egészségével ne kísérletezzon!
Biztos csak

Zsák, zineg, ponyva, BUTORSZÖVET! Szőnyeg és kárpitoskellékek

NAGY VALASZTEKBAN

Magazinul Tapitex S. A.

Ciuj, Calea Regele Ferdinand 9.

A legtöbb öngyilkosság kedd éjszaka 11 órakor történik

Aki ezt az időt elaludja, azt nem érheti baj

London, szeptember 6. Az öngyilkosság lélektanát statisztikai alapon közelítette meg Warren dr ismert londoni statisztikus, aki vizsgálódásainak érdekes eredményeit az öngyilkossági ragály ellen küzdő nemzetközi liga most ülésező londoni kongresszusán ismertette. Warren dr terjedelmes anyaggyűjtés alapján arra a megállapításra jutott, hogy az öngyilkosságok korántsem oszlanak meg egyenletesen az időben. Legelőször is annyi kétségtelen, hogy a legtöbb öngyilkosság minden hét keddjére és ezen a napon is

éjszaka tizenegy órára esik.

Hogy miért választják az öngyilkosjelöltek szándékuk végrehajtására a csendes éjszakai órákat, azt könnyű megérteni, de annál rejtélyesebb, hogy miért éppen a kedd az öngyilkosok kedvenc napja, Warren dr azzal magyarázza különös észleletét, hogy az öngyilkosjelöltek mindig bíznak abban, hogy az új hét valami kedvező fordulatot hoz életükbe. Ha aztán látják, hogy „ez a hét is jól kezdődik”, mi marad más hátra, minthogy valóban eivessék maguktól az életet.

Megfosztottak a nyugdíjától egy volt bírósági tisztviselőt.

aki orvosnak adta ki magát és kuruzslással foglalkozott

Oradea, szeptember 6. Rendkívül érdekes ügyben tartott tárgyalást az oradeai tábla első szekciója mellett működő közigazgatási bíróság. Még ez év februárjában történt, hogy az oradeai pénzügyigazgatóság felsőbb rendeltre hivatkozva megtagadta Dub Adolf nyugdíjas, volt járásbírósi tisztviselő 4935 lejt kivevő nyugdíjának a kifizetését.

Dub Adolf, miután hosszas utazás után meggyőződött arról, hogy a pénzügyigazgatóság minden intervenciója hiábavalónak bizonyul, sőt sikertelenül végződtek a pénzügyminisztériumban tett közbenjárások is, a királyi tábla mellett működő közigazgatási bíróság útján indított keresetet az állam ellen nyugdíjilletményének megvonása miatt.

Az egyik legutóbbi tárgyalás során a tábla elrendelte annak az iratnak a beszerzését, amelynek alapján a pénzügyminisztérium be-

szüntette a nyugdíj kifizetését. A bekért irat tartalma a szerdán délelőtt megtartott tárgyalás során vált nyilvánossá és kiderült, hogy Dub Adolfot az odorheui törvényszék 1933 október 10-én hozott ítéletében egyhónapi elzárásra és több ezer lej pénzbüntetésre ítélte kuruzslásért és hamis doktori cím használatáért. Dub Adolf ugyanis orvosnak adta ki magát betegeket kezdett gyógyítani, akikől ezért pénzeket vett fel. A betegek, miután nem gyógyultak meg, feljelentették a járásbírósi tisztviselőt az ügyészségnél.

A királyi tábla mellett működő közigazgatási bíróság ezek után elutasította keresetével a volt járásbírósi tisztviselőt s egyben utasította az időközben telmes összegre felszaporodott perköltségek megfizetésére.

Több mint 500 halottja van a floridai szörnyű viharoknak

Holttesteket és romokat jelentenek az elpusztított vidék felett keringő repülőgépekről

Miami, szeptember 6. Néhány nap óta szörnyű vihar dühöng Floridában, mely a tegnapi napon érte el dühöngésének és pusztításának tetőfokát. Nemcsak farmokat, hanem kisebb községeket, városokat is söpört el a borzalmas vihar, a floridai partvidéken hajókat vagdosott a parthoz, ma még megközelítőleg sem lehet tudni, hogy mennyi áldozata van és hogy végeredményében hány millió dollárnyi, vagy hány száz millió dollárnyi kárt okozott.

Az egyik tartományban a templomot javító munkásokat éppen munka közben érte a rettenetes vihar. Valamennyiüket az épület romjai alá temette. Az épület romjai alól újabb negyvenöt sebesültet ástak ki. A szerencsétlenség által okozott kár felbecsülhetetlen. A vasúti és telefon közlekedés teljesen megszűnt Florida északi partvidékén. Rooseveltnél utasította a Vörös Keresztet, hogy kövessenek el mindent a szerencsétlenül jártak megsegítésére.

Miami kikötőjében a vihar zátonyra ruttatta a Dixie nevű hajót, mely teljesen feloldatra dőlt. A hajó kapitánya S. O. S. jeleket adott és rádiogrammjában azzal kért segítséget, hogy a víz ugyan mindenfélől behatol a hajóba, de az még tartani tudja magát. Az éjszakai órákban, mikor a vihar szűnőben volt, megjelentek a segély-

hajók, melyek megmentették a Dixie összes utasait, szám szerint 114-et, továbbá a hajó személyzetét, 54 embert.

Ma reggeli washingtoni jelentés szerint a floridai orkán szerencsétlen áldozatai között különösen megdöbbentő a rockhambouri „Hadviseltek Táborának” sorsa.

Itt voltak elhelyezve a világháború rokkantjai közül mintegy kétszázan, ebben a táborban, melyet teljesen szétrombolt a vihar és összes lakóit maga alá temette.

A Hadviseltek Táborának kétszáz rokkant ellátottja közül egyetlen egy sem maradt életben.

Az áldozatok számát egyáltalán nem lehet még felbecsülni. Több, mint félezer halotról tudnak eddig hivatalosan, az eddig megállapított kár több millió dollárra rug.

Az elpusztult vidékek felett állandóan megfigyelő repülőgépek keringenek, melyek rádiójeleket adnak észleleteikről. A repülőgépekről a legreménytelenebb híradások érkeznek: halottakról és romokról adnak jelentéseket a repülőgépekről, vízzel elárasztott vasutpályákról, átszakadt gátokról, megközelíthetetlen és ugyancsak vízzel elárasztott országutakról küldenek jelentéseket az összes repülő.

Egész Amerika a megdöbbenés hatása alatt áll, melyet a szörnyű pusztulás okozott.

Mi van a fuldai pásztorlevélben?

Vasárnapon Németország valamennyi katolikus templomában kihirdették a fuldai püspöki konferencián megfogalmazott pásztorlevelet, amelyet Németország valamennyi katolikus püspöke aláírt és amelyről már beszámolt az Uj Kelet.

A nemzeti szocialista rezsim és a németországi katolikus egyház között dúló háborúnak egyik legjelentősebb etapjához ért el ezzel a német katolicizmus. A pásztorlevél igen fontos és erélyes állásfoglalásokat tartalmaz és az olvasóban azt a benyomást kelti, hogy tulajdonképpen csak kezdete és kiinduló pontja a nagyszabású katolikus akciónak. A püspöki konferencia emlékiratba foglalta állásfoglalását és az iratot eljuttatta Hitlerhez. Az emlékiratban rámutatnak arra, milyen veszedelmet rejt magában a német hatóságoknak a katolikus egyházzal szemben tanúsított türelmetlen és erőszakos magatartása, amellyel

a katolikus hívők lelkiismereti szabadságát és szabad vallásgyakorlását is elfojtani igyekeznek.

A pásztorlevélben a német püspökök ünnepélyes formában fejezik ki sokmillió katolikus érzését és gondolatait. Ha az állam törvényei — mondja a pásztorlevél — ellentétbe kerülnek a természeti joggal — Isten parancsával, akkor a katolikus hívőkre érvényes irányelv:

inkább Istennek engedelmeskedjünk, mint az embereknek!

A püspöki kar elítél minden olyan cselekedetet, mely a fennálló törvényekbe ütközik, elítéli egyben azt a képmutatás dőllyföt is, amellyel a mai hatalmasok egy része letekint a magaslátról. Elvárataik szemében a gerendát sem látják meg s elvárataik eltévélyesedést a hallgatás köpenyével borítják be, ugyanakkor pedig egyes katolikusok vétkéért az egész német katolikus egyházat és valamennyi hívőjét sujtják.

Fel kell vetni a kérdést, hogy miért vesztetnek olyan sok szót a vallás szolgáira, akik állítólag jogosulatlanul avatkoznak be az államéletbe és miért nem tesznek említést azokról a politikuskokról, akik az egyházak belügyeibe avatkoznak. Gondolkodó embernek fel kell vetnie a kérdést, hogy tulajdonképpen mit is értenek a politikai katolicizmus alatt?

Ez a jelszó könnyen odavezethet, hogy minden processzió és minden harangzugas politikai katolicizmusnak minősítendő. Odáig juthatunk e jelszó révén, hogy a szerzetesrendek tagjait bírói eljárás nélkül börtönbe vethetik és az ucca szenvedélyt folkorbaöskölhetják a katolikusok ellen. Felelőtlen ellentmondás lenne a közéletből kiküszöbölni a kereszténységet s ugyanakkor megtűrni a közéletben a keresztényellenes akciókat.

Megállapítja a pásztorlevél, hogy a kereszténység ellenségei között nincs meg az egység, abban azonban egyetértének, hogy nem egyes hittételek ellen hadakoznak, hanem a vallás alapjait támadják.

A továbbiak során rámutat a pásztorlevél arra, hogy a sajtószabadságot olyan mértékben korlátozták, hogy a régebben katolikus lapok nem hozhatnák vallási cikkeit, ezzel szemben kénytelenek olyan cikkeket közölni, amelyek a katolikus olvasót rávezetik arra, hogy kettőzött szorgalommal lapozza az evangéliumot.

A következőkben a pásztorlevél a házassági erkölcsről elmélkedik. Kifejti, hogy a katolikus egyház házassági törvényei áldásos hatással voltak a vér tisztántartására és a családi élet tisztasága szempontjából az emberiségre. Erkölcsi szempontból azonban egyenesen vézetes lenne, ha a házasságot kizárólag fajtisztaság szempontjából ítélnék meg.

A törvényes és a törvénytelen anyaság régi jelszavának előtérbe kerülése súlyos morális megterhelést jelentené a német hazugságnak. Egy nép lassu kihalását és a születések csökkenésének ijesztő folyamatát nem lehet rendőri intézkedésekkel feltartóztatni, hanem csakis a világnézet erkölcsi erejével.

A luzerni kongresszus világszervező

Milyen a pale

Földet és a kongresszus

Luzern, szeptember 6. Kulturreferátuma után, számunkban ismertettük a referátum fölötti kifejtette, hogy elégtelen nyelvtanítást, ha ez huzamosan a zsidó munkának ismertetésével. J. választott Meyr Berlin ezzel a kongresszus tanácsfejeződjött. Az egyes bizsorrendben, ahogyan eljukkan, megkezdtek hatáelőterjesztést a pléniumGoldmann dr. még szorította a bizottságokat, fejezzék be tárgyalásaikat estére programszerűen a kongresszusnak. Terméban, hogy hétfőn megkongresszus és a befejeztek fel. Miközben num a bizottságok javfel, az állandó választfolytak a tanácskozásoösszeállításával kapcsol ez Prágában, így volt kongresszusokon is. És mindaddig, amíg nem állandó parlamentje és ta Erec Jiszraélben.

Az első határozati az ereciszraéli zsidó rnak, a vasárnap esti plénium elé. Rövid vita kongresszus az előt, amelynek érdekes novu intézkedés, hogy a cio kizárják a szervezet a vállalatáinál és gazdó zárólag zsidó munkának. A kongresszus megerősítése érdekében zsidó nyilvánosságot, dig az ereciszraéli zshogy védjék meg a zsnak kényeret a sok t a gátlóból visszatér. Az összes kolonizációs sági intézmények köte mogatott magángazda a zsidó munkát. Kibb pesek, akik két évig dalágában tevékenykezendők a Keren Kaje lepedéshez kért föld nök folyósításánál. Éven keresztül földm munkát végeztek, a hejyezendők a hamla tokosaival szemben.

Az utóbbi határoz denciája az, hogy el bevándorlók városok Egy másik határozat mányt, hogy hagyjovál, amely követke a zsidó munkásságo való részvételben és a vasut, a posta és munkálataiban, a k a zsidó munkások k megillető részt. Ugyat foglalkozik a zsidó üdvözlő a kongressz törőit és felhívja a dő munkára és a támaszkodó zsidó h mogassa. Az Erekü osztályt állít fel, fejlesztéséről van l A palesztinai zsid

ai pásztor-
en?

ország valamennyi
kihirdették a ful-
an megfogalmazott
Németország va-
ispöke aláírt és
az Uj Kelet.
rezsím és a né-
gyház között dúló
entősebb etapjához
religiozizmus. A pás-
erélyes állásfoga-
z olvasóban azt a
gy tulajdonképpen
ió pontja a nagy-
ónak. A püspöki
a foglalta állásfog-
juttatta Hitlerhez.
tatnak arra, milyen
ában a német ha-
egyházzal szemben
és erőszakos ma-

tiismereti szabad-
lásszabadságát is
gekeznek.

német püspökök ün-
ezik ki sokmillió ka-
ndolatait. Ha az ál-
ndja a pásztorlevél
a természeti joggal
akkor a katolikus
nyelv:

ngedelmessédjünk,
rekenek!

minden olyan cseleke-
tő törvényekbe ütkö-
a képmutató dölyföt
talmások egy része
Elvbarátaik szemé-
láját meg s elvba-
a hallgatás köpe-
ugyanakkor pedig
tkéért az egész német
és valamennyi hívójét

ndést, hogy miért vesz
szót a vallás szolgáira,
alatlantul avatkoznak
és miért nem tesznek
politikusokról, akik az
avatkoznak. Gondol-
kell vetnie a kérdést,
mit is értenek a po-
alatt?

en odavezethet, hogy
sz minden harangzuga-
usnak minősítendő.
jelszó révén, hogy a
ait bírói eljárás nél-
és az ucca szenvedé-
k a katolikusok el-
mondás lenne a köz-
a kereszténységet s
a közéletben a ke-

sztorlevél, hogy a ke-
között nincs meg-
ban egyetértének,
delekek ellen hadakoz-
alapjait támadják.

rámutat a pásztorle-
szabadságot olyan
ék, hogy a régebben
hozhatnak vallási cik-
en kénytelenek olyan
helyek a katolikus ol-
hogy kettőzött szor-
evangéliumot.

a pásztorlevél a ház-
kedik. Kifejti, hogy a
zassági törvényei ál-
k a vér tisztántartása-
tisztasága szempont-
a. Erkölcsi szempont-
sen végzetes lenne, ha
lag fajtisztaság szem-
eg.

törvénytelen anyaság
térbe kerülése súlyos
ép jelentené a német
p lassu kihalását és a
nének ijesztő folyama-
ri intézkedésekkel fel-
esakis a világnézet er-

A luzerni kongresszus duplájára emelte a cionista világszervezet költségvetését

Milyen feltételekhez van kötve a jövőben a palesztinai zsidó bevándorlás

1935-ben 60 ezer legális zsidó bevándorló került az országba. Egységes cionista szervezeteket állítanak fel mindenütt

Földet és a zsidó mezőgazdaság támogatását követeli a luzerni kongresszus az angol kormánytól

Luzern, szeptember 6. Berli Katzenelson kulturreferátuma után, amelyet tegnapi számunkban ismertettünk, megindult a vita a referátum fölött. Rav Meyr Berlin kifejtette, hogy elégtelenekeztartja a néber nyelvoktatást, ha ez nem halad párhuzamosan a zsidó mult szellemi tartalmának ismertetésével. Jichak Grünbaum válasza Meyr Berlin megjegyzéseire és ezzel a kongresszus tanácskozási része befejeződött. Az egyes bizottságok abban a sorrendben, ahogyan elkészültek munkájukkal, megkezdték határozati javaslatok előterjesztését a plénium elé. Az elnöklő Goldmann dr. még szombaton figyelmeztette a bizottságokat, hogy vasárnapra fejezzék be tárgyalásaikat, mert vasárnap esteire programszerűen be kell fejeződnie a kongresszusnak. Természetes dolog azonban, hogy hétfőn még vigan tárgyalt a kongresszus és a befejezést jelző Hatikva és Tekzakna akkordok csak kedden éjjel hangzottak fel. Miközben ugyanis a plénium a bizottságok javaslatait dolgozta fel, az állandó választmányban lázasan folytak a tanácskozások az új exekutívó összeállításával kapcsolatban. Így volt ez Prágában, így volt ez az ezt megelőző kongresszusokon is. És talán így lesz mindaddig, amíg nem lesz a zsidó népek állandó parlamentje és stabil kormányzata Erec Jiszráélben.

A zsidó munkáért Az első határozati javaslatok, amelyek az ereciszráéli zsidó munkára vonatkoznak, a vasárnap esti ülésen kerültek a plénium elé. Rövid vita után elfogadja a kongresszus az előterjesztett szöveget, amelynek érdekes novuma az az energikus intézkedés, hogy a cionista szervezetből kiderjék a szervezet azon tagjait, akik vállalatoknál és gazdaságokban nem kizárólag zsidó munkásokat foglalkoztatnának. A kongresszus a zsidó bevándorlás megerősítése érdekében felhívja az egész zsidó nyilvánosságot, különösképpen pedig az ereciszráéli zsidó munkaadókat, hogy védjék meg a zsidó munkát és adjanak kenyeret a sok tízezer zsidónak, akik a gálutból visszatérnek Erec Jiszráélbe. Az összes kolonizációs pénzügyi és gazdasági intézmények kötelesek az általuk támogatott magánvállalatokban biztosítani a zsidó munkát. Kibbucok és egyéni telepek, akik két évig a kolóniák mezőgazdaságában tevékenykedtek, előnybe helyeződnek a Keren Kajemet részéről a letelepedéshez kért föld és beruházási kölcsönök folyósításánál. Chalucok, akik két évig keresztül földmunkát, vagy pionir munkát végeztek, a letelepítésnél előnybe helyezendők a hamlaszas certifikátok birtokosaival szemben.

A zsidó tengerhajózásiért Ez utóbbi határozatok nyilvánvaló tendenciája az, hogy elébe vágjanak a zsidó bevándorlók városokba való özönlésének. Egy másik határozat felhívja az angol kormányt, hogy hagyjon fel azzal a politikával, amely következetesen megrövidítette a zsidó munkásságot a közmunkálatokban való részvételben és tegye lehetővé, hogy a vasut, a posta és az adminisztráció közmunkálatában, a középület és utépítésnél a zsidó munkások is kivehessék az őket megillető részt. Ugyancsak külön határozat foglalkozik a zsidó hajózás kérdésével, üdvözli a kongresszus a zsidó hajózás utöröit és felhívja a zsidóságot, hogy a zsidó munkára és a palesztinai termékekre támaszkodó zsidó hajózási vállalatokat támogassa. Az Exekutívó külön tengerészeti osztályt állít fel, amely a zsidó hajózás fejlesztéséről van hivatva gondoskodni. A palesztinai zsidó ipar helyzetével fog-

lalkozva a kongresszus figyelmezteti a palesztinai kormányt azon kötelességére, hogy ennek az iparnak megfelelő kereskedelmi szerződések és védvámok révén védelmére keljen. A kongresszus cionista kötelességnek jelenti ki a palesztinai termékek (toceret Haarec) fogyasztását és felhívja az összes cionista intézményeket, hogy a Toceret Haarec támogatassák.

A nagyobbarányú bevándorlásért

A kongresszus hétfő délelőtti ülésén terjesztette elő Dobkin nagy érdeklődés közepette az alija-bizottság jelentését. Eszerint a palesztinai zsidó bevándorlás 30 ezer lélekről (1933) 42 ezer lélekre emelkedett 1934-ben és a folyó évi legális bevándorlás 60 ezer személyt fog felölelni. A zsidó lakosság négy évvel ezelőtti az összlakosság hét százalékát alkotta, ma huszonhét százalékát teszi ki. Erec Jiszráél az egyetlen bevándorlási ország ma a zsidóság számára. A kongresszus éppen ezért nincs megelégedve az elért eredményekkel, teljes szabadságot követel a Jewish Agency számára a certifikátok elosztásánál és követeli mindazoknak a turistáknak a legalizálását, akik az országban maradtak és annak gazdasági életébe beilleszkedtek. A kongresszus felhívja a kormányt, hogy függessze fel azokat a bevándorlási megszorításokat, amelyek a munka fejlődését és ennek következtében az ország befogadó képességét is csökkentik. A kongresszus megállapítja, hogy a kormány bevándorlási adója súlyos teherként nehezedik a bevándorlókra és követeli ennek megszüntetését. A kongresszus felhatalmazza az exekutívót, folytassa fátározásait az irányban, hogy az üldözött oroszországi chalucok alijája lehetővé váljon.

Egy másik határozatban kimondja a kongresszus, hogy a jövőben a héber nyelv ismerete elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy valaki certifikátot kapjon. Azt

Az Executive tagjainak ünnepélyes fogadalmá

Jóval előbb után kerültek sorra a szervezeti javaslatok. Figyelemre méltó novum közöttük az, amely a cionista exekutívó tagjait kötelezi arra, hogy hivatalba lépésüket megelőzően a kongresszusi bíróság előtt a következő nyilatkozatot tegyék.

„Kötelemem magam, hogy óvni fogom a cionista szervezet törvényeit, alávetem magam a szervezet fegyelmének, amely cionista kérdésekben minden más szervezet fegyelmenél előbbre való, meg fogom óvni a kongresszus és a kongresszus által választott szervek tekintélyét és lelkiismeretesen fogom teljesíteni kötelességemet.”

„Az utban levő zsidó állam“ szelleme árad már ebből az ünnepélyes deklarációból, amely csak formailag különbözik a nemzeti államok hivatalba lépő minisztereinek eskütelétől.

Egységes cionista szervezet Ugyancsak erőteljes vita tárgyát képezte az a javaslat, amely kötelezően kimondja, hogy minden országban egységes cionista szervezet működik. Tagjai mindazon zsidó férfiak és nők, akik betöltötték 18-ik életévüket, elismerik a bázeli programot, alávetik magukat a cionista fegyelmenek és megváltják a sékelt. Tudni kell, hogy azokban az országokban, ahol nagy zsidó tömegek élnek (Lengyelország, Amerika) nincs egységes cionista szervezet (mint amintő például az erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, amely harmonikus összefogója a különböző cionista frakcióknak), hanem az egyes pártok és frakciók egymástól függetlenül végzik a cionista munkát.

a kisebbségi javaslatot, amely szerint a palesztinai hivatalokat paritásos alapon és nem a kongresszus összetételének megfelelően, illetőleg a kongresszusi választások alapján állítsák össze, elvetette a kongresszus.

Száz százalékkal emelték a bűdsét

A hétfő esti ülésen, amely hajnali négy óráig tartott, a pénzügyi és a szervezeti bizottságok terjesztették be javaslataikat. A kongresszus ezalkalmmal 400 ezer fontos költségvetést irányzott elő a Keren Hajjeszod és a bevándorlási osztály rendes és rendkívüli bevételei alapján, ami a prágai költségvetéshez mérten 100 százalékos emelkedést jelent. Az elmúlt két évben az exekutívóknak sikerült leépíteni az adósságokat és kölcsönt szereznie a nemzetközi pénzpiacon, ezen felül a Keren Hajjeszod bevételei mintegy százezer fonttal emelkedtek. Novum az új költségvetésben egy huszezer fontos tétel, amely tartalékképpen szerepel. Mintegy 90 ezer font szolgál a mezőgazdasági település előmozdítására. A kongresszus még ezt az összeget is keveselte az Exekutívó és felhatalmazta az Exekutívót, hogy a bevételek fokozódásának irányában egészítse ki a mezőgazdasági költségvetést. Sokat vitatott pontja volt a kongresszusnak a német transzfer-ügye, amelyet különösképpen a Judenstaat Párti delegátusai támadtak élesen. A kongresszusi határozat szükségesnek mondja ki a transzfer, amely arra szolgál, hogy a németországi zsidó családok átvigyék vagyonukat Palesztinába, követeli azonban, hogy a transzfer a palesztinai nemzeti fórumok felügyelete alatt történjék. A legnagyobb meglepetésre az állampárt is feladta ellenkezését a javaslattal szemben s csupán arra a formai követelésre szorítkozott, hogy a transzfer-ügyleteknél a cionista szervezet sehol sem szerepeljen, mint résztvevő fél.

Minden pártban akadtak delegátusok, akik pártszervezetük autonómiáját látták a javaslat által veszélyeztetve. Egyes országokban bizonyos frakciók a cionista munka kizárólagos letéteményesei voltak eddig és ezek a maguk monopóliumát féltették. Egy kisebbségi javaslat például az a hivatatos indítványt, hogy ez csak „azokra az országokra vonatkozzék, ahol 150 ezernél kevesebb zsidó él”. Hosszas vita után hajnali három órakor mondotta ki a kongresszus a cionista csoportok területi egységességét. Hasonlóképpen elhatározták, hogy a palesztinai exekutívó mellett gazdasági tanácsot alakítsanak, melynek hatásköre és összetétele tekintetében a legközelebbi A. C. fog dönteni.

Az ország egészségügye

Dr. Katzenelson palesztinai delegátus terjesztette elő az egészségügyi bizottság jelentését, amelyből kiderül, hogy Palesztina betegségi és halálozási statisztikája egészen más képet nyújt, mint a többi országoké. A jelentős javulás ellenére sem lehet azt mondani, hogy a tropikus és subtropikus betegségek teljesen kipusztultak volna. Malária-járvány nincs többé, de egyéni megbetegedések még mindig előfordulnak. Az Emek Chefer telepeseinek 50 százaléka maláriás volt az elmúlt évben. Nyáron gyakoriak a tifusz megbetegedések. A bizottság javaslata alapján a kongresszus követeli a kormánytól, hogy nagyobb mértékben vegyen részt a zsidó egészségügyi szolgálat kiépítésében. Ezen-

Nem kinos többé a NAGY MOSÁS!

ha a víz érdes keménységét „SODIL”-al kiküszöböljük. Oldjon „SODIL”-t az áztatóvizben fel, s azonnal észre fogja venni, hogy a „SODIL”:

- minden vizet olyan puhává tesz, mint az esővíz...
- az áztatással a ruhát a mosáshoz jobban előkészíti...
- a mosást megkönnyíti...
- a szappan hatását növeli...
- a ruhát hófehérré teszi, anélkül, hogy minőségét megfámadná...

LEGYEN SODIL minden háznál.

Év 1/4 ka csomag eleveendő 50 - 60 liter vízhez.

ként 300 ezer fontot fordítanak zsidó al-
pókból az egészségügyi helyzet feljavításá-
ra; ezt a helyzetet nem lehet állandósítani
a kormány effektív támogatása nélkül.

A föld meghódítása A kolonizációs bizottság jelentése alapján behatóan foglalkozott a kongresszus a földszerzés és a földspekuláció kérdéseivel. A zsidó tragédia abban gyökerezik — alapítja meg az egyik határozati javaslat — hogy a zsidó népeknek nincs földje. A zsidók visszatérése Erec Jiszráélbe egyértelmű a földhöz való visszaérésükkel. Éppen ezért követeli a kongresszus, hogy a kormány birtokában lévő, megműveletlen földeket bocsássák intenzívebb zsidó kolonizáció rendelkezésére. Miután a kormány különösképpen a zsidó tőke bevándorlása és a zsidó vállalatok megadóztatása folytán az év végén több, mint hatmillió font költségvetési felesleg fölött fog rendelkezni, a kongresszus jogosnak találja, hogy e felesleg nagyobb részét a zsidó mezőgazdaság támogatására fordítsák. Hasonlóképpen fokoznia kell a kormány-
nak a zsidó oktatás támogatását és a rabbinátus, valamint a beszdin számára eddig folyósított szubvenciót. A kongresszus nagy vonalaiban elfogadja azt a tervet, amelyet a mezőgazdasági kolonizációs osztály terjesztett elő 2500 már földhöz jutott család mezőgazdasági berendezéssel való felszerelése ügyében, amelynek költségvetése 500—600 ezer fontot tesz ki. A kongresszus üdvözli a prágai kongresszus határozatainak megfelelően alapított kolonizációs társaság életrehívását és elégtétellel állapítja meg, hogy az Exekutívó megkezdte a középosztályhoz tartozó elemek megszervezését a gálut-országokban, a palesztinai mezőgazdaságban való letelepülésük érdekében. A kongresszus nagy aggodalommal értesül arról, hogy jogi megszorításokkal akadályozzák a Keren Kajemetet a földmegváltási tevékenységben és felhatalmazza az exekutívót minden eszköz igénybevételére, hogy a jogi és adminisztratív akadályok, amelyek a zsidó földszerzés útjában állanak, eltávolíthatók legyenek.

A földspekuláció megakadályozása érdekében a kongresszus kötelezi az exekutívót arra, hogy állítsa fel a már a prágai kongresszuson elhatározott földvásárló intézetet és bizottságot állítson be a városi és falusi kolonizációs tevékenység ellenőrzésére, amely megóvja a zsidó jüsvot esetleges körül nem tekintő akciók káraitól. A kongresszus felhívja a palesztinai bankokat és hitelintézeteket, hogy utasítsanak el minden olyan kölcsönkérést, mely földspekulációs célokat szolgálja.

Herzl hamvait Palesztinába szállítják

Végül a kongresszus kötelességévé teszi az ujonnan megválasztott Actions Comitének, hogy Herzl hamvainak Palesztinába (Jeruzsálemba, vagy Haifába) való szállításáról haladéktalanul gondoskodják.

Az egész ország óriási részvéte mellett temették el Palesztina nagyrabbiját

Rabbi Kuk utolsó szavai. Az Olajhegyen temették el a nagyrabbit. A halálhír a kongresszuson. Kolóniát neveznek el Kuk rabbi nevére

Jeruzsálem, szeptember 6. Rabbi A. I. Kook halálának körülményeiről megrendítő részleteket közölnek a palesztinai héber lapok. A nagyrabbi már július óta súlyos betegesen feküdt a Montefiore kórházban. Szeptember elsején, a reggeli órákban állapota aggasztóan rosszra fordult, úgyhogy a nagyrabbi családtagjai és szűkebb barátai összegyűltek ágyánál. Kora délután rabbi Kuk elvezette eszméletét. Amikor azonban az ágyát körülállók — közöttük az Agudat Jisrael község főrabbija, Jozsef Duschinsky és más rabbi — „Sómá Jisrael“ imát kezdtek mondani, rabbi Kuk néhány pillanatra visszanyerte eszméletét és együtt mondotta velük a két szót: „Adonáj ehad!“

E szavakkal ajkán halt meg Palesztina nagynevelő és szentéletű országos rabbija. A halál híre gyorsan elterjedt Jeruzsálemben és az egész országban. A kórház körüli utcákat a gyászolók ezrei lepték el; a zsidó szervezetek irodáit bezárták, az összes zsidó középületekre és sok magánháza kitűzték a gyászlobogót. A zsidó kézen levő mozgószinházak vasárnap este nem tartottak előadást. A lapok rendkívüli kiadásban adták a súlyos gyászhirot a lakosság tudtára.

Rabbi Kuk holttestét még vasárnap átszállították a kórházból az általa létesített központi jesiva épületébe. A jesiva különböző osztályaihoz tartozó férfiak váltakozva vitték a koporsót. Egy rendőri diszszáhad felállott a jesiva előtt. Amerre a szomorú menet elhaladt, az emberek ezrei hangosan zokogtak a súlyos veszteség felett.

Vasárnap este egy rabbikból álló értekezlet tanácskozott a temetés rendjéről. Elhatározták, hogy az Olajhegyen hantolják el, apja sírja mellett a nagyrabbit. A temetés rendezését bizottság vállalta, amelybe a Jewish Agency, Jeruzsálem városi tanácsa, a Waad Leumi és a rabbinátus küldte delegátusait.

A temetés hétfőn délután zajlott le a jeruzsálemi zsidóság óriási részvétele mellett. Az ország minden részéből delegátusok jöttek, hogy megadják a végtisztességet. A menet a Jaffa-uton ment végig Cion hegyéhez. A

gyászszertartáson jelen voltak a kormány képviselői és a Jeruzsálembé akkreditált külföldi konzulok.

Ussischkin gyászbeszéde a kongresszuson

Luzern, szeptember 6. Vasárnap este éppen akkor érkezett a Kuk főrabbi haláláról szóló gyászhiro a cionista kongresszushoz, amikor a javaslatok felett szavaztak. Az elnöklő dr. Bension Mossinson a gyász jeléül azonnal felfüggesztette az ülést és bejelentette a nagyrabbi halálának hírére, amely döbbenetes benyomást tett a jelenlévőkre. Késő este folytatták a gyűlést rabbi Kuk emlékeztetőnek jegyében. M. M. Ussischkin néhány palesztinai delegátus emlékeztetője után melyhatású emlékszókat mondott a nagyrabbiról.

— A zsidó nép nagy gaonját vesztette rabbi Abraham Jichak Kukban — mond —, aki Litvániából származott, a Tóra, a haszkála és a cionizmus hazájából. Bialik volt az, aki először beszélt előttem e férfi csodálatos egyéniségéről és bölcsességéről. Amikor később megismertem a nagyrabbit, meggyőződtem róla, mennyire igaza volt Bialiknak. Aki összejött vele, érzésben és tudásban gazdagodva távozott tőle. Az ifjúsághoz úgy vonzódt, mint megértő és megbocsátó apa gyermekeihez. Egy alkalommal megkérdeztem tőle, hogyan tudja megértetni magát az új Palesztina vallásilag indifferens fiatalságával? A nagyrabbi erre ezt válaszolta: „A Templom idejében a Szentély kerületekre volt osztva aszerint, hogy melyekbe lehetett belépni és melyeknél volt belépési tilalom. Az építkezés idejében azonban a munkások a Szentély legbensőbb részében is dolgoztak. Így van ez ma is. A mai fiatalok, amely harmadik szentélyünket építi, beléphet a legszentebb területekre is. Ha majd a Szentély felépül, akkor beszélhetünk majd a továbbiakról“. Rabbi Kuk névszerint Erec Jisrael nagyrabbija volt, de tényleg az egész világ főrabbiának kell őt tekinteni.

Ussischkin ezután bejelentette, hogy a Zsidó Nemzeti Alap rabbi Kuk nevére kolóniát létesít.

A cuzisták elmennek Nürnbergbe, de „kitartanak a francia barátság mellett...“

George Cuza „felelős“ nyilatkozata

Bucuresti, szeptember 6. (Az Uj Kelet tud.) A Tempo jelentése szerint George Cuza tegnap hat keresztény nemzeti párti képviselő kíséretében autón Nürnbergbe utazott. A. C. Cuza professzor eddig ismeretlen okok folytán nem tett eleget Hitler személyes meghívásának és nem ment el a nürnbergi „Reispartei-tagra“. A hipernacionalista párt vezetőinek nürnbergi útja élénk vita tárgyát képezte a fővárosi sajtóban. A demokrata lapok s élükön az Adeverul és a Dimineata, élesen tiltakoztak „az olyan román hazafiak ellen, akik a német haza érdekeire optálnak és elmennek Nürnbergbe, hogy a német expanziós politika mellett demonstráljanak“. Más lapok kiemelték, hogy miközben Goga Badgasteinban Titulescunak udvarol, pártja egy a Titulescuval homlokegyenest ellenkező külpolitikát folytat.

George Cuza Nürnbergbe való elutazása előtt válaszolt ezekre a sajtómegnyilatkozásokra az újságíróknak adott nyilatkozatában, amelynek során többek között a következőket mondta:

— Nürnbergbe utazunk. Utközben egy órára megállunk Ciucean és meglátogatjuk Gogáékat. Ami a nemzeti szocialista

pártkongresszuson való részvételünket illeti, hangsúlyozni kívánom, hogy mi nem vállalhatunk ott semmilyen kötelezettséget pártunk terhére. Goga álláspontját még nem ismerem teljes mértékben, de azután is, hogy találkoztam Badgasteinban Titulescuval, bizom benne, hogy Goga megmarad a keresztény nemzeti párt programjában lefektetett külpolitikai elgondolás mellett. Egy Cuza-Goga kormány esetén pártunknak semmi köze nem lesz Németország expanziós politikájához. Szövetségeseink álláspontja mellett vagyunk, amely meggyezik a legnagyobb európai államok nézeteivel. A jobboldali erők kormánya a belpolitikában nem az államélet összeomlását hozná, mint ahogyan ezt egyesek állítják, hanem csak a demokrácia kiküszöbölését jelentené, miután az teljesen idejét mulla.

Ez a nyilatkozat már valamivel több felelősségérzettel hangzott el, mint a cuzista vezérek eddigi megnyilatkozásai. Erdek, hogy George Cuza nem is látja szükségesnek tagadni, hogy köztük és Goga között külpolitikai kérdésekben és főleg a németbarát orientáció kérdésében komoly nézeteltérések merülhetnek fel.

MA NYILIK A VIVÓ KLUB

STRADA IULIU MANIU 4. SZÁM

Lengyel budapesti mérnök egy Balaton-melletti fürdőhelyen agyonlőtte feleségét, anyósát, majd önmagát lölte föbe

Budapest, szeptember 6. Véres családi dráma játszódott le tegnap a Balaton melletti Csepel-fürdőn. Lengyel budapesti mérnök családja látogatására érkezett. Megérkezése után hevesen összeszólalkozott a feleségével, hirtelen revolverrel rántott és három golyóval súlyosan megsebezte. Ezután anyósára fogta a fegyvert és agyonlőtte. Az elkeseredett férj végül halántékán lötte önmagát is.

zott a feleségével, hirtelen revolverrel rántott és három golyóval súlyosan megsebezte. Ezután anyósára fogta a fegyvert és agyonlőtte. Az elkeseredett férj végül halántékán lötte önmagát is.

Betegeket gyógyít és megoldja az ónapjár kérdését a maglaviti csodatevő pásztor

Kolostort építenek a maglaviti „csoda“ helyén

Bucuresti, szeptember 6. (Az Uj Kelet tud.) Petrace Lupu, a maglaviti istenlátó pásztor ügye változatlanul foglalkoztatja a román közvéleményt és egyre lendületesebb figurává női ki magát a hívő parasztság szemében. Mint ismeretes, a pásztor egyszer elbeszélte a falu lakosságának, hogy látomása volt. Ettől kezdve az egyszerű pásztor hódoló tisztelet tárgya lett a falusi parasztság körében. A csodának hamarosan híre terjedt egész Moldovában s nemsokára ezrével, sőt tízezérekkel kezdtek zarándokolni a hívők Maglavitba, hogy lássák a pásztor és megérinthessék ruhája szegélyét. A kormány egyes egyházi hatóságok már négy év óta hiába próbálnak megoldani és amely csak röviddel ezelőtt vezetett véres összetűzésre egy beszarábiai faluban. Az ónapjár kérdéséről van szó, amelyet az ortodox egyház moldovai és beszarábiai híveink egy része a legnagyobb pressziók ellenére sem volt hajlandó elhagyni. A jasi metropolitához érkezett jelentés szerint most az ónapjár moldovai híveinek vezetői közül többen Maglavitba utaztak és megkérdezték Petrace Luput, hogy híve-e a régi naptárnak. Petrace Lupu azt felelte, hogy az emberiség megöregedett a rosszban s ekkor jött az egyház az új időszerűséggel, amely a keresztény lelkek megújítását szolgálja. Az ókalendárium hívei erre kijelentették, hogy ők is az új naptár alapjára fognak helyezkedni. Mások Maglavitba utaztak, hogy közvetlenül Petrace Lupu szájából hallják ezt a ki nyilatkozatát, amely jelentősen elősegíti az ortodox egyháznak a naptár ügyben kifejtett tevékenységét.

kintélyét. A pásztor csodatevő ereje azonban nem minden esetben érvényesül. Craiova jelentés szerint egy Stamatii Catalin nevű asszony férjével együtt Maglavitba ment abban a reményben, hogy itt orvosságot talál betegségére. Több napig várt a csodára, de az nem következett be. Egy adott pillanatban a szerencsétlen asszony férjének éberségét kijátszva, a Maglaviti mellett Mancenita tóba ugrott és a vízbe fulladt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Ezzel szemben Petrace Lupu eredményesen lépett közbe egy olyan egyház-konfliktus ügyében, amelyet a kormány és az egyházi hatóságok már négy év óta hiába próbálnak megoldani és amely csak röviddel ezelőtt vezetett véres összetűzésre egy beszarábiai faluban. Az ónapjár kérdéséről van szó, amelyet az ortodox egyház moldovai és beszarábiai híveink egy része a legnagyobb pressziók ellenére sem volt hajlandó elhagyni. A jasi metropolitához érkezett jelentés szerint most az ónapjár moldovai híveinek vezetői közül többen Maglavitba utaztak és megkérdezték Petrace Luput, hogy híve-e a régi naptárnak. Petrace Lupu azt felelte, hogy az emberiség megöregedett a rosszban s ekkor jött az egyház az új időszerűséggel, amely a keresztény lelkek megújítását szolgálja. Az ókalendárium hívei erre kijelentették, hogy ők is az új naptár alapjára fognak helyezkedni. Mások Maglavitba utaztak, hogy közvetlenül Petrace Lupu szájából hallják ezt a ki nyilatkozatát, amely jelentősen elősegíti az ortodox egyháznak a naptár ügyben kifejtett tevékenységét.

Rossz töltőtollat!!!

Ne dobja el, hanem vigye el

Finkler Antal

írógép és töltőtoll szaküzletébe, Cluj, Str. Regina Maria No. 9., ahol szakszertien, eredeti alkatrészekkel megjavítják, vagy újra átcserelik.

ANTON ROSENZWEIG
 Alapítva 1890 ספרים האנדלוני סאיאל הוז
 Zsidó könyvek és Tulesz nagykereskedése
 CLUJ, PIATA MIH. VITEAZUL 37-38.

Iskolanyitás előtt

Irtta: Dr. Lövy Ferenc

Evek óta ismétlem illetékes emberek előtt a rébuszt: hogyan van az, hogy ott, ahol szépen épült, előírás szerint berendezett nyilvános zsidó iskolák vannak kitűnő tansemmel, a tanulók rendszerint nem tudnak imádkozni, a bibliát nem értik, a Rásit és Talmudot hírből sem ismerik. Ahol pedig apró zsidó gyermekek a fél imakönyvet könnyvénélkül tudják, Mózes öt könyvét hiba nélkül fordítják, sőt a Rásit is szabadon magyarázzák, de még akkor sem jönnek zavarba, ha egy-egy talmudi részt kell értelmezni, ott meg többnyire hire-nyoma sincs állam-érvényes, nyilvános zsidó iskolának. Hogy miért van ez így és hogy jól van-e ez így, arra még eddig nem kaptam kielégítő és megnyugtató választ. És ha megfigyeljük, azt látjuk, hogy vallástartó zsidó hitközségekben csak elvétve találunk egy-egy jelentéktelen nyilvános iskolát, ahol pedig győngén áll a zsidó vallásos élet és a zsidó vallásos tudás, ott nagy áldozatokkal tartanak fenn zsidó nép- és középiskolákat.

Most, amikor egyik legégetőbb és mielőbbi megoldásra váró zsidó probléma az ifjúság nevelése és irányítása, szembe kell néznünk e jelenséggel és nem térhetünk ki e feltűnő tény tárgyalás megvilágítása elől. Ezt sem fölösleges kézzelgyintással, sem „iszur“-okkal (vallási tilalommal) el nem intézhetjük.

Két zsidó világnézet küzdelme nyilvánul meg e feltűnő jelenségben. Az egyik azt fejezi ki állásfoglalásában és minden ténykedésében, hogy a zsidóság csak a Tóra (a vallástörvény) meg- és betartása által tud megállni és megélni, egyszóval az egész zsidóság, minden ténykedésével: vallás. A másik pedig a nemzetiséget tartja a fontosabbnak és azt hiszi, hogy a zsidóság is éppen olyan nép- és nemzetiség, mint a világ többi népe és nemzete, a vallás pedig, — mely magánügy — csak egy jellemző kísérője, kifejezője ez eszmének. Az egyik arra mutat, hogy a nemzeti lét és politikai küzdelmek tönkretették a Jeroboám által alapított Izráel országot és vele együtt a zsidóságnak legalább háromnegyed részét, pedig hősök és hódítók voltak. A Makkabeusok is, midőn a politikát, a háborút és hódítást a vallásos élet főleheltyék, holott éppen a vallás-szabadságot fogtak fegyvert és küzdötték ki a nemzeti szabadságot és függetlenséget is, amire kezdetben nem is gondoltak, — végromlásba döntötték a zsidóságot. Ezzel szemben viszont azt hozzák fel, hogy nem lett volna a galut sem ilyen hosszú, sem ilyen keserves, ha a zsidóság, mint minden más nép arra törekedett volna, hogy viszszerzesse ösi honát és nemzeti függetlenségét, amit Rabbi Jóchanan b. Zákáj óta (I. század vége) levett a programjából, aki országtól, központi templomtól és egységes nemzeti vezetéstől függetlenné tette a zsidóságot. Tény az, hogy Jeruzsálem elpusztulása óta a zsidóságot a vallás és csakis a vallás tartotta fenn. De az is tagadhatatlan, hogy a vallás kikapcsolása, elhanyagolása és más nemzetbe való olvadási törekvés, vagyis egy szóval, az asszimiláció csunya oszódbe juttatta a zsidóságot, melyet mint idegen testet, dob ki a legkiméletlenebb módon a „művelt“ világ csaknem minden nemzetébe.

A vallást magán- vagy elhanyagolható ügynek tekintő zsidóság, a többi felekezet példájára és a zsidó ifjúság elhelyezhetése céljából nagy és nehéz áldozatokkal iskolákat nyit és tart fenn, melyeknek legfőbb törekvése a jelenben is, mint a múltban volt, hogy az államhatalom és az illetékes tanügyi hatóságok megelégedését kivívják, ami éppen nem kicsinylendő érdem. A vallásos sőt még a nemzeti nevelés ápolásában és fejlesztésében azonban már nem követik az összes többi felekezeti iskolákat, amelyek úgy vallási, mint nemzeti eszméiket minden lehető és minden megengedett uton belenevelik az általuk fenntartott iskolák növendékeibe. Ezért félti a vallástartó zsidóság gyermekeit a zsidó iskolától és adja inkább nemzsidó iskolába. Mert a nemzsidó tanító és tanár viselkedése nem befolyásolja a zsidó tanuló vallásos életét. A zsidó tanítók és tanárok vallásos élete azonban — tisztelet a kivételnek — gyakran károsan befolyásolhatja a zsidó tanuló ifjúságot. Szinte érthetetlen, hogy zsidó hitközségek által fenntartott tanítók és tanárok erre nem gondolnak. Hiszen ennek az érdemes tesztületnek lehetséges volna százszerű zsidó életet folytatni és ezáltal az ifjúságnak és a hitközség közönségének példát mutatni, hogyan egyeztethető össze a vallásos és modern életmód. Az iskolaszék tagjai könnyen érthető okból nem akarják a kérdéssel foglalkozni, mert akkor részben esetleg nekik is le kellene vonni a konzekvenciát, hanem előkelő gesztussal a rabbikra bizzák, akik ez ügyben tehetetlenek és nem fordulhatnak

nemlétező püspökökhez, mint a többi felekezetek papjai, legfőkébb az iskolaszékhez, amitől természetesen tartózkodnak.

A nyilvános zsidó iskola különben is fiatal intézmény — még száz éves sincs. — Nem csoda, ha nincs még olyan kialakult formája, mint a többi felekezeti iskoláinak. De ha akarjuk, ez is meglesz. A zsidóság mindig és mindenütt megbecsülte, sőt nagyon is nagyra becsülte az iskolát. A sokat emlegetett és kevésbé ügyelt Sulchan Aruch (a jelenleg érvényes zsidó vallástörvénykönyv) szerint az iskola, — természetesen a vallástörvényeknek megfelelő zsidó iskola — fontosabb, mint a templom és ezért templomból szabad iskolát csinálni, de iskolából templomot nem. Egy kis jóakarattal megtalálhatjuk a helyes utat, hogy nyilvános zsidó iskoláink ne csak az állam, hanem a zsidóság követelményeinek is úgy vallásos, mint nemzetiségi szempontból teljesen megfeleljenek. A vallástartó zsidóság bizalmatlanságát a vallásos tanítás és ami még fontosabb, a vallásos nevelés által kellene eloszlatni; a nemzetiségi kérdést pedig elsősorban a hittan hébernyelvű tanítása által érhetnők el. Igaz, hogy ez újabb megterhelést jelentene tanítóinknak, tanárainknak; de akik oly sikeresen megtanultak az állam nyelvén tanítani, bizonyára hasonló tuzgósággal sajátítanak el saját nemzetük nyelvét is. De még arra is rájövönnek, hogy a tanítók példája, viselkedése nagyobb hatással van a tanulóra, mint a legszebb szó vagy a legszigorúbb fegyelem.

Ugyanez áll megfelelő változással iskolaszékeinkre is, melyeket hazai törvényeink a régi vonatkozásban el sem ismernek. A világi tárgyak tanításába nem szólhat be, de teljhatalommal irányíthatja a zsidó nevelést, ami végre is egyedüli létjogosultsága felekezeti iskoláknak, — úgy vallásos, mint nemzetiségi szempontból. Nem lehet rossz néven venni a vallásos zsidóságtól, ha nincs bizalommal az olyan vezetők iránt, kiknek élete sem vallásos, sem nemzetiségi szempontból nem garantálja a zsidóságot. Zsidó ta-

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel követhető szociális körrel összekötéssel rendelkező „Mira“ iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Egyszobás, előszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Motilor 54.

Háromszobás komfortos lakás — két szoba különbejárattal — kiadó. Motilor 54.

יום הולוא של כ"ק מרן הגה"ק אב"ה יהושע פריינד הא"ר דק"ק נאסאר ענטראדאם הגלילית אשר מנ"כ בק"ק סאטמאר ה"י ביום ב' תמוז י"א ימים בחודש אלול הבעל"ט.

Jóállapotban levő stráfszékér megvételre kerestetik Calea Victoriei 38. Református teológia épület. Dohánytözsde.

A Principesa leánygimnázium szomszédságában iskolai növendékek teljes ellátást kaphatnak jutányos áron. Zongorahasználat. — Manuia, Str. Paris 6.

Szörmezsükségletét, valamint bunda átalakítását és javítását most még nagyon olcsón Mandelbaum szűcsnél, Regele Ferdinand 20.

Ékszer akar vásárolni vagy eladni? Forduljon bizalommal N. Bolder ékszerészhez Regele Ferdinand 26 (Pascu fűszerüzlet mellett). Alapítva 1913.

1200 méter férfiszövetmaradék félárban kapható „Partie“ áruház új helyiségében Str. Memorandului 4.

Szörmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szörmezszele, Reg. Ferdinand 3., emeleten. Szörmekek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

Jólmenő üzlettel rendelkező, intelligens, szépnek mondott uricéány férjhezmenne 35 éven felüli intelligens fiatalemberhez, lehet özvegy is. Leveleket „Vallásos“ jelígre a kiadóhivatal továbbít.

Oriztesse ellen vérnyomását!

Az erbantalmak idejét el!

Doktor Emil Faivre, a poitiers-i egyetemi belgyógyászati klinika professzora a következőket írja: „Az arterio-sklerosis kezelésének fő feltétele az, hogy megakadályozzuk az érsérülések képződését és kifejlődését“.

A sklerosis megelőző időszakban a húgysav a magas vérnyomás egyedüli okozója. Szükséges tehát, hogy mindenekelőtt a húgysavretentio ellen küzdjünk, amit a leghatásosabban úgy érünk el, ha Urodonalt használunk.

Legerot professor, az algériai tudományos főiskola volt tanára a következőket írja:

„Az URODONAL telintetében végzett több éves tanulmány teljesen meggyőzött bennünket arról, hogy ezen páratlan gyógyszernek állandó és biztos hatása van; szervezetünkre nem veszélyes és sohasem ellenjavasolt. Az URODONAL-lal kapcsolatosan végzett számtalan kémiai, fiziologiai és klinikai kísérlet alapján bátran állíthatjuk, hogy a francia gyógyszeren ezen egyik legkiválóbb gyógyszere minden bizalmunkat kiérdemli“.

Több mint 100.000 orvos írja elő ezen gyógyszert, mert egy olyan gyógyszernek bizonyult, ami az arthritiben szenvedőknek ezrért gyógyította meg s mely tény ezt egyének igazolják.

URODONAL

meggátolja az arterio-sklerosis kifejlődését.

Kapcsolat gyógyszerárakban és drogériákban.

BEJEGYZETT CIKK. CHATELAIN GYARTMANY

nító és zsidó iskolaszékek, — ezt nem lehet letagadni, — sokat vétettek a zsidó iskolák ellen; de nem tévedünk, ha azt hisszük, hogy zsidó tanítók és zsidó iskolaszékek mindent meg tudnak és meg fognak tenni a zsidó iskola érdekében, amivel nagyon is időserü volna foglalkozni különösen most, a tanév kezdetén.

Két üres szoba műhelynek vagy raktárnak bevarosban kiadó. Str. Aurel Viaicu 3.

Zsidó uricsalád 3 alsóosztályu gyermeket ellátásra felvesz. Cim a kiadóban.

1—2 kisebb zsidó gimnázista fiu teljes ellátást kaphat. P. Carolina 3, I. em. ajtó 8.

Keresek azonnali felvételre kézimunkasablonosuró munkás. Cim: E. Heiler Timisoara II. Daclor 23.

Fogász, készpénzzel rendelkezik bérbevenné egy bevezetett okl. fogász vagy fogorvos rendelőjét, esetleg betársulásról is szó lehet. Cim: Fischer Kafaél Sibiu, Str. Jării 11.

Intelligens fiatal nő, gyermekszertető, háztartás vezetésében jártas, állást keres. Magányos urinőhöz vagy uremberhez, a Regátba is elmenne. Cim a kiadóba „Jó bánásmód“ jelígre.

Eladó szép kivitelű díó kombinált szekrények, telesháló, modern izotelek, muasztales. Str. Fr. David 3.

Főtérén levő 35 éve fennálló jömenetű fűszerüzletemet betegsémem miatt átadnám. Cim: Soția lui Hershkovits Izidor, Gherla.

Előrendű fiatal izraelita nőiruhavarrónó házhoz olcsón ajánlkozik. Str. Dacia 5. Lázár.

Orth. izr. uricsalád elvállal két iskolásfiu vagy leányt teljes teljes ellátásra. Str. Dragalina 19. Weisz Siegfried.

Izv. pedagógust keresek 12—14 leánykához. Steiner internátus Arad, Josif Vulcan 4.

Egy vagy két iskolásgyermeket teljes ellátásra vállal zsidó uricsalád, esetleg az összes kötelező nyelvek korrepetálásával. Cim: Özv. Farkasné Cluj, Str. Paris 38, I. em.

Több éves kereskedelmi gyakorlattal bíró intelligens, jömejjelenésű fiatal urinő egész vagy félnapos állást keres. Megkereséseket „Több nyelvet beszélő“ jelígre a kiadóba.

Két iskolás gyermek teljes ellátást kaphat Brochné, Regina Maria 38.

Román-nemzetű tudó kisasszony délutáni órákra kerestetik. Cim: Str. Surda 5 sz.

Teljes ellátás havi 2100 lejért gimnázistának nyugodt helyen, előkelő zsidó családnál. Megkeresések „Biztos felügyelet“ alatt a kiadóhivatalban.

Jó előimádkozó keres az ünnepekre Sach-nisz vagy Müszef állást. „Előimádkozó“ jelígre a kiadóba.

HIRE

Modern csil

olc

Const

Piata Unirii 31. Tele

— Mihály vajda Svájobanból jelentik: Mihály vajda, aki látogatta édesanyját, a napok az országba.

— Hétfőn kezdődik Timis országos kongresszusa. Bucu Hétfőn kezdődik Timisországos kongresszusa, amelyen miniszter is részvesz.

— Csak november 15-én lament. Bucuresből jelentik és történt abban az irányban mentel csak november 15-Addig elkészünek mindazok a lakok, amelyeket a miniszter tek.

— Betiltottak tíz szélsőségesről jelentik: A sziguran a kormánynak a szélsőséges paganda alapjairól és egy jobb-, illetve baloldali széttiltását. A belügyminiszterján 10 szélsőséges lap megtiltása. A jelentés nem közli, betiltásáról van szó.

— Dugulás és aranyeres mor- és bélzavarok, májhas állandó puffadtsága és kori feltelődása, hát- és természetadta „Ferenc Józsebb adagokban elosztva, bevéve, hathatós segítséget

— Goga úban hazafel. lentik: Goga Bad Gastein Titulescut, cnan Bécsbe sokára a fővárosba érkeztény nemzeti pártban töbzett ellentétek elsimítását

Egyetemi tanárok me bizos hatása a

„Bixádi vi

amely a gyomor, be gyomorégési fájdalma meri használata eu mindig kellemesen ha nőtt. Cluj lerakat: Regele Ferdinand 70.

— Dobrescu Demeter népfrentot. Bucuresből délelőtt a bucuressi Mar rescu Demeter előadást káspromblakról és a ne konferenciát a népfrentot latban tartja Dobrescu.

— Kloroformos cigare kirabolnak a vonaton Bucuresből jelentik: Vas viselő feljelentést tett a ta, hogy tegnap este egyik elsőosztályu fülkél fiatalember is helyet fog szelgett egymással, cigarettával kínálta meg nem sokára elalmosodott, aludt. Amikor felébredt, látta, hogy tárcája és ir val együtt. Megállapítos mos cigarettával kábi nésű rablója.

B. Bernstein Jolan z sát Reg. Ferdinand 20 kezdte.

— Oroszországban irök szabadonbocsátásá lenlik: A palesztinai utóbbi ülésén két Orosz tott héber írő sorsával Lonskit és A. Freiman le a szovjethatóságok, Palesztinában közzétett határozata, hogy a Jew azzal a kéréssel, hogy zölje ki szabadonbocs lépéseket fognak tenni országban való legaliz

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— Mihály vajda Svájcban volt. Bucarestből jelentik: Mihály vajda, aki Svájcban meglátogatta édesanyját, a napokban hazaérkezik az országba.

— Hétfőn kezdődik Timisoarán a tanítók országos kongresszusa. Bucarestből jelentik: Hétfőn kezdődik Timisoarán a tanítók országos kongresszusa, amelyen Anghelescu miniszter is részvesz.

— Csak november 15-én ül össze a parlament. Bucarestből jelentik: Végleges döntés történt abban az irányban, hogy a parlamentet csak november 15-én hívják össze. Addig elkészülnek mindazok a törvényjavaslatok, amelyeket a miniszterek munkába vetnek.

— Betiltottak tíz szélsőséges lapot. Bucarestből jelentik: A sziguranca jelentést tett a kormány a szélsőséges mozgalmak propaganda alapjairól és egyben kérte több jobb-, illetve baloldali, szélsőséges lap betiltását. A belügyminiszter a jelentés alapján 10 szélsőséges lap megjelenését betiltotta. A jelentés nem közli, hogy melyik lapok betiltásáról van szó.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz ki-sebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.

— Goga útban hazafelé. Bucarestből jelentik: Goga Bad Gasteinban meglátogatta Titulescut, cunnan Bécsbe ment. Goga nem-sokára a fővárosba érkezik, hogy a keresztény nemzeti pártban több helyen keletkezett ellentétet elsimítsa megkísérelve.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos határu a

„Bixádi viz”

amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorerégái fájdalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakat: Vitromin Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

— Dobrescu Demeter tovább szervezi a népfrentot. Bucarestből jelentik: Vasárnap délelőtt a bucaresti Marconi-teremben Dobrescu Demeter előadást fog tartani a munkáskérdésekről és a neokapitalizmusról. A konferenciát a népfrent gyűlésével kapcsolatban tartja Dobrescu.

— Kloroformos cigarettával elaltatták és kirabolták a vonaton egy jasi képviselőt. Bucarestből jelentik: Vasiliu Voina jasi képviselő feljelentést tett a rendőrségen. Előadta, hogy tegnap este Bucarestben beszállt egyik elsőosztályú fuikébe, ahol később egy fiatalember is helyet foglalt, a két utas beszélgetett egymással, majd a fiatalember cigarettával kínálta meg a képviselőt. Voina nem sokára elalmodott és Teucei előtt elaludt. Amikor felébredt, meglepetve konstata-álta, hogy tárcája és iratai eltűntek az ifjával együtt. Megállapították, hogy kloroformos cigarettával kábította el jó megjelenésű rablója.

B. Bernstein Jolán zongoratanárnő tanítását Reg. Ferdinand 20 szám alatt újból megkezdte.

— Oroszországban letartóztatott héber írók szabadonbocsátásáért. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai héber Pen-klub legutóbbi ülésén két Oroszországban letartóztatott héber író sorsával foglalkoztak. H. I. Lonskit és A. Freimant azért tartóztatták le a szovjethatóságok, mert héber írásaikat Palesztinában közzétették. A Pen-klub elhatározta, hogy a Jewish Agencyhez fordul azzal a kéréssel, hogy politikai uton eszközölje ki szabadonbocsátásukat. Ugyanakkor lépéseket fognak tenni a héber nyelv Oroszországban való legalizálása érdekében.

— A danzigi szenátus cinikus válasza a zsidó hitközségnek. Danzigből jelentik: A danzigi szenátus most válaszolt a zsidó hitközségnek arra a beadványára, amely panaszt tett a zsidóellenes atrocitások miatt. A szenátus cinikus válaszában semmiségnek minősíti a történeti kilengéseket. Ugyanakkor az egyetlen danzigi zsidó újságot, a Danziger Echo-t rövid időn belül kilencedszer tiltotta be a szenátus, ezuttal a „zsidó lakosság nyugtalanítása” címen.

— Kilencvenkilenc sakkozó közül 38-an zsidók voltak a varsói sakkolimpián. Varsóból jelentik: Érdekes statisztika jelent meg a varsói sakkolimpiáról. Összesen 99 sakk-mester vett részt az olimpián, közülük 38 zsidó husz országból. A győztes tudvaleg az amerikai csapat lett, amelynek játékosai közül: Fein, Kupschik és Horwitz zsidók. Az amerikai zsidó sakkozók közül az alábbi zsidók szerepeltek még a különböző nemzetek sakkcsapataiban: Lengyelország: Dr Tartakower, F. Friedmann, Neudorf és H. Friedmann, Csehszlovákia: Flohr, Oppocensky és Pelikan, Magyarország: Steiner, Lilienhal, Havas és Réti, Jugoszlávia: Kostic és König, Ausztria: Spielmann, Elikases és Parhorser, Argentína: Balaban és Plezi, Lettország: Feigin és Hasenfuss, Franciaország: Cohn és Reismann, Litvánia: Wisniewsky és Lukis, Palesztina: Foerder, Eusch, Dobkin, Winz és Scherniak, Románia: Silbermann, Ichis, dr Bródy és Pazo, Anglia: Golombek.

Mercur Camionaj. Telefon 831

— Vasúti katasztrófa Franciaországban. Párizsból jelentik: A Golf du Lion partvidékén levő Narbonne közelében a barcelonai gyors összedűlt között egy vegyesvonattal. Tizenöt utas könnyebben, egy vasutas súlyosan megsebesült.

— Csendőrök és pénzügyőrök fegyveres párbaja. Targuvisiteből jelentik: Egy gura-oncifi csendőrről Musat őrmester vezetésével a közeli erdőben gazolinnal telt hor-dót talált. A hor-dót szekérre tették, hogy azt bevigyék az őrsre. Utközben a pénzügyi gárda közveivel találkozott, akik követelték, adják át a hor-dót. Amikor a csend-őrök ezt megtagadták, vita, majd verekezés keletkezett közöttük, revolverrel is lőttek egymásra. Sebesülés nem történt. A vizsgál-lat megindult.

— Az alkotmányos front a kivételes álla-potok ellen. Bucarestből jelentik: Az alkot-mányos front szeptember 29-én rendezi Bu-carestiben nagy manifesztációját a kivéte-les intézkedések fentartása ellen. Ezen fel-fog szólalni Averescu marsall és Bratianu Gheorghe is.

— Prágában megnyitott a nemzetközi keres-kedelmi szakoktatási kongresszus. Prágából jelentik: Massaryk védnöksége alatt meg-nyitott ma a nemzetközi kereskedelmi szak-oktatási kongresszus. A román delegáció megkülönböztetett figyelemmel részesül a kongresszus részéről, Raducanu és Trancu Iasi professzorokat a kongresszus alelnö-keivé választották meg.

— Aki megverte V. Györgyöt. Johannes-burgból jelentik: A lapok jelentése szerint meghalt egy öreg bur kizsardá, aki egykor alaposan megverte V. György angol királyt. Évtizedek előtt tengerészhadapródként érkeztek a Fokföldre, köztük a 14 éves György királyi herceg — a későbbi király — és fi-vére, Clarence herceg. A kizsardá ösvérfo-gatán vadászkiwandulásra vitte a társaságot, mialatt György herceg, a kocsis tilalma el-lenére, egy özbakra elsított fegyverét. A lövéstől megriadt ösvérkék felborították a szekeret, a herceg kiessét és hajszálon mult, hogy a kerekék át nem mentek a fején. A feldühödött kizsardá ostaróval a földön fekvő fiura sujtott, nem tudva, hogy a jövőben trónörökösét éri az ütés. Evék mulva György, mint walesi herceg Dél-Afrikában járt és villásreggelire hívta meg az öreg kizsardát, akit így mutatott be feleségének: — Az egyetlen ember, aki valaha megverte az an-gol trón örökösét, de legalább jól megérde-melt verés volt.

Zsidó hitoktatók és tanárok figyelmébe!

Van szerencsém szives tudomásukra hozni, hogy a 79432 szám alatt engedélyezett Zelvinsky-féle héber tankönyvek egyedárúsítását megkaptam Erdély és Bánát részére. A Zelvinsky-féle tankönyvek a következők:

Hasafah Abecedar ebraic	— — — — —	Lei 35.—
Hasafah Weahaim partea I	— — — — —	Lei 35.—
Hasafah Weahaim partea II	— — — — —	Lei 45.—
Hasafah Weahaim partea III	— — — — —	Lei 45.—
Hasafah Weahaim partea IV	— — — — —	Lei 68.—
Hasafah Weahaim partea V	— — — — —	Lei 98.—

Kérem nagybecsű rendelésüket a **LIBRÁRIA NOUA, TIMȘOARA, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 5**, beküldeni, ahol azonnali elintézetést nyernék.

SZULÓK!

ELEMISTA! GIMNÁZISTA!
leányának, fiának
az összes iskolákban
előírásos

„HERCULES” áruház

CLUJ, CALEA 12 (FARKAS CIPŐ-
REGELE FERDINAND 12 ÜZLET MELLETT)

Egyensapkát,
Egyenkötényt,
Gálaruhát,
Tornafelszerelést,
Intézeti, fehérneműket,
Harisnyát, kötöttárut
ruhaanyagokat ki-
mérve is legolcsób-
ban CSAK NÁLUNK
szerezheti be.

— Ahol Rózsa Sándor ivott. A nagyívá-nyl határbán, felsőbb intézkedésre most bontják le a híres Agotai-csárdát. A csárda egyik nevezetességét, azt az asztalt, ame-lyen Rózsa Sándor és a többi betyár itta bo-rát, a debreceni bünygyi muzeumba szállí-tották. Az asztal lapjába a betyárok bicská-val bevették nyük kezdebetűit. Most a le-bontás alkalmával a csárda pincéjében esont-vázakra és Mária Terézia-korabeli pénzekre akadtak. Találtak azonkívül több kést és kardot.

— Újabb nagyarányú baloldali megmoz-dulás készül Spanyolországban. Madridból jelentik: A rendőrség széleskörű intézkedése-
ket tesz az egész országban. Jobboldali körök szerint a baloldali szervezetek nagyarányú mozgalmat kezdeményeztek, amely az 1934 októberi zavargások évfordulója alkalmából fog kitöml.

— Szeptember 8-án újra megkezdődik a premilitaris kiképzés. A cluj-i premilitaris ins-
pektorátus felhívja az érdekeltek ifjak figye-
lmet, hogy a premilitaris katonai kiképzés
vasárnap, szeptember 8-án reggel 7 órakor
újra kezdetét vesz. Az összes premilitaris
kiképzés alá eső ifjak kötelesek az illetékes
alközpontnál ebben az időpontban jelenkez-
ni. Akik elmulasztják a jelentkezést, a tör-
vényes szankciókban részesülnek.

— Újabb választások lesznek Csehszlová-
kiában. Prágából jelentik: Több lap közli
azt az értesítést, hogy ősszel újabb választ-
ások lesznek Csehszlovákiában.

— Bémorgalmak Csehszlovákiában. Prá-
gából jelentik: A drágasági hullám miatt
béremelési mozgalmak vannak keletkezésben
s a politikai pártok is mozogódnak, követel-
ve hatékony ellenrendszabályokat a foly-
tatódó áremelkedések letörésére.

— Japán és Korea lakossága elérte a száz-
milliót. Londonból jelentik: A legújabb nép-
számlálás adatai szerint Japán és Korea la-
kossága meghaladja a százmilliót.

— Megállapították az építéstervezők fele-
lősségét a berini földalatti vasút alagútjának
katasztrófájával kapcsolatban. Berlinből je-
lentik: A földalatti vasút alagútjának ka-
tasztrófájával kapcsolatban, amelynél 14
munkás életét veszítette, a hatósági vizsgálat
megállapította az építést tervezők felelőssé-
gét s a vasúlépítő társaság Hugo Hoffmann
és Karl Rath nevű igazgatóit, továbbá Fried-
rich Natz mérnököt letartóztatták. A fele-
lőssé tett személyek azzal védekeznek, hogy
26 méteres mélységben kell dolgozniok, ahol
a laza futóhomok meghúshatja az óvatós-
sági rendszabályokat s ezért bizonyultak
azok ezuttal elégteleneknek.

— Repülőkatasztrófa napja. Párizsból je-
lentik: A hadgyakorlatokon Chateaux Point
közelsében két bombavető repülőgép a levegő-
ben összedűlt között s mindkettő lezuhant. A
két gépen 5-5 katonai személy vesztette
életét. Rheims közelében szintén hasonló sze-
rencsétlenség történt. A halálos áldozatok
száma itt 7. — Sternberg báró holland sport-
méter magasságból lezuhant és szörnyethalt.
méte magasságból lezuhant és szörnyethalt.

Orvosi hír. Dr. Noszin Erzsébet szemorvos
külföldi tanulmányjáról hazatérve Turnu-
Severinben Str. Rahovein megkezdte rende-
léseit. Rendel 10-12, 3-6-ig.

Izsák Laura zongoratanárnő Tonika-Du
módszerű zongoratanítást szeptember 1-én
kezd. Előlékzít konzervatóriumi vizsgákra.
Jelentkezni lakásán naponta 4-7 óra kö-
zött P. Mihai Viteazul 39.

— A Macziké Thora-együtet ezuton érto-
siti tagjait, valamint az érdeklődőket, hogy
szombaton délután 6 órakor Glasner Akiba
főrabbi Szugje előadást tart. Ezt előzőleg 5
órákor Fisch Sándor Malkut traktusából ad
elő a cluj-i „Chesam Szófer” jesiván.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell
fordítaniok arra, hogy bélműködésük rend-
ben legyen, ami leggyeszteriben a régóta
közismert természetes „Ferenc József” ke-
serűviz használata által — reggel, éhgyomor-
ra egy fél pohárral — érhető el.

Meghívó

Tisztelettel értesítjük a palesztinai föld-
vásárlási akcióban résztvevő tagokat, hogy
a társaság alakuló gyűlése 1935 szeptember
hó 15-én lesz megtartva Clujon, amelyre
ezuton meghívjuk; érdeklődőket is szivesen
látunk.

A gyűlés helye a kongresszusi izraelita
hitközség tanácssterme. Kezdete déli 12 óra-
kor. Napirend:

1. Kögyülési elnökség megválasztása.
2. Jelentés az akció jelenlegi állásáról.
3. Alapszabályok letárgyalása és meg-
szavazása.
4. Igazgatóság és felügyelőbizottság vá-
lasztása.
5. Költségvetés megszavazása.
6. Pénzügyi és adminisztratív határozatok.
7. Palesztinai delegáció kijelölése.
8. Indítványok.

Kelt Jibou, 1935 szept. 5.

Dr Lévi Lajos

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton nagy premier dupla műsor
keretében 15 és 20 lejes olcsó helyárák-
kal: I. Gyufakirály szerelme Greta Gar-
bóval. Premier. Fősz.: Waren William
és Lily Damita. II. Fogolytábor. Fősz.:
Lukács Pál és Douglas Fairbanks. Új
Paramount journal. Előadások kezdete:
Gyufakirály: 3.20, 6.20, 9.20, Fogoly-
tábor: 5, 8, 11 órakor.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön: A sivatag fia. Főszerepekben:
Stan és Bran.
Hétfőtől premier: Lelek a fergegében. Fő-
szereplők: Sylvia Sidney és Boris Kar-
loff.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

3 film: I. Visszatérés az óhazába. Csodafilm
a világháborúból. Karl Ludwig Diehl,
Brigitte Horney. II. Broadway. Gang-
sterfilm. Constance Cummings. III.
Maglatviti csoda. Juhász, aki beszélt az
Istenel. Helyárák: 7 és 10 lej. Kezdete:
3, 6, 9 órakor.

MUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9
órákor: Babszemkisszony. Az idei évad
legnagyobb filmje. Főszerepekben: Shirley
Temple, James Dunn és Claire Trevor.
Helyárák: 10 és 12 lej.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Abesszinia is készül a háborúra

(Első oldali cikkünk folytatása.)

sulyosodott, hogy meg kell gondolnia, tagja lehet-e egy olyan bizottságnak, amelyben Olaszország, Anglia és Franciaország részvételét kifogásolta.

Ujabb genfi jelentés szerint az olasz delegáció kivonulása következtében a fentemlített szűkebbkörű bizottság kiküldése is legalább huszonnégy óra haladékot szenved. Egyébként jólértesült körökben úgy tudják, hogy Olaszország részt fog venni a tanács további ülésén, még Abesszinia kiindítottjának jelenlétében is, de mindannyiszor odahagyja a tanácsülést, amikor megadják a szót az abessziniai delegátusnak.

Jólértesült genfi körökben azt is tudni vélik, hogy Olaszország hajlandóan mutatkozik az angol javaslatok újbóli megtárgyalására, némi további angol engedmények esetén, abban az esetben, ha elhatároznák Abesszinia nemzetközi ellenőrzés melletti lefegyverzését. Ezzel a keletafrikai olasz gyarmatok visszanyernek biztonságukat.

Aloisi és az olasz sajtó továbbra is fenyeget

Genfi jelentés szerint Aloisi olasz főmegbízott a sajtó munkatársai előtt megindokolta a tanácsülésről történt távozását. Az olasz delegáció — mondotta — méltóságán alulnak tartja, hogy végighallgassa Abesszinia megbízottjának beszédét. Valahányszor jogot nyer az abessziniai delegátus a tanács előtti felszólalásra, az olasz delegáció elhagyja a tanács üléstermet.

Olaszország részéről a Népszövetséggel szemben csak akkor alakulna ezután új helyzet, ha a tanács többsége Abesszinia álláspontja mellett szövegné le magát. Ez esetben az olasz kormány új megfontolás tárgyává tenné további lépéseit.

Az olasz lapok genfi tudósításaikban teljes megbotrányozásnak adnak kifejezést Jeze professzor magatartásával szemben, aki szerint a közönséges anyagi érdekekért vállalta Abesszinia védelmét és fasiszta-ellenes manóvert indított a szabaddóműves pacifizmus nevében. Megállapítható, hogy Genfben összeültek a világ összes szabaddóműveseinek nemzetközi személyiségei, akik — miután nem tudják folytatni a nemzetközi munkáügyi hivatal irrodában a fasiszmus elleni rágalmozó hadjárataikat — most azt remélik, hogy Jeze újan, aki maga is tisztiséget visel a szabaddóműves szervezetekben s ennek ellenére mégis védőjévé csapott fel az utolsó rabszolgatartó államnak — üthetnek egyet Olaszországon s a fasiszta rendszeren. A tegnapi színjáték lealacsonyította a Népszövetség tekintélyét és disztét. A lapok végül hanguliyozzák, hogy az Olaszország által előterjesztett vádirat után egyetlen civilizált állam sem maradhat meg Genfben és senki sem akar egyenlő jogokat szerezni Abessziniaival.

Párizsi jelentés szerint a francia közvélemény is elítélően fogadta Jeze professzor tegnapi olaszellenes beszédét. Sajnálják, hogy francia állampolgár léteire ilyen szerepre vállalkozott, hibáztatják durva harcmódot és azt, hogy nem igyekezett megmaradni az érvek területén.

Baldwin visszatért Londonba
A genfi események hatása alatt tegnap Baldwin angol miniszterelnök váratlanul befejezte nyaralását és Aix-les-Bainsból az angol fővárosba érkezett. A délután folyamán a miniszterelnök kívánságára az angol kormány tagjai értekezletre ültek össze a Downingstreeten. Az eszmecsere több órát vett igénybe.

A legfelsőbb angol haditanács tagjai a Baldwinnal folytatott eszmecsere során tájékoztatták a miniszterelnököt a hadászati szempontból fontos pontokon folyó munkálatok állásáról és a rendelkezésre álló katonai erők számáról.

Olasz propaganda Egyiptomban
Több egyiptomi lap arról ad hírt, hogy Anglia a Tana-tó vizének használatával kapcsolatban vizitartály építésére kér koncessziót az abessziniai császártól s azután diplomáciai tárgyalásba kezd Olaszországgal aziránt, hogy a koncesszió tiszteletben tartását az olasz győzelem esetére is biztosíthassa a maga részére.

Több londoni lap az olaszoknak Egyiptomban folyó propagandájával foglalkozik. A Times azt írja, hogy az a fontos földrajzi

előny, amellyel Egyiptom az olasz-abesszin konfliktusban rendelkezik, nagy figyelmet tárgya Olaszországban. Az olaszok minden lehető és lehetetlen felhasználnak arra, hogy az egyiptomi arabokat propagandával a maguk ügye mellé állítsák. Ennek eredményeképpen több egyiptomi lap angol-ellenes cikkeket közöl s angolellenes pamfletek jelennek meg Egyiptom területén.

Kairói jelentés szerint az egyiptomi kormány három nemzetközi jogászt bízott meg a Szezi csatorna esetleges elzárási jogosságának tanulmányozására. Egyiptomi politikai körökben az az álláspont alakult ki, hogy az elzárásnak nincs jogalapja és a Népszövetségnek kellene teremtenie ilyen jog-alapot ahhoz, hogy a csatorna jogszerűen legyen elzárható.

Mussolini újabb ötvenezer embert hívott be

Római jelentés szerint Mussolini újból ötvenezer embert hívott be az 1912-es korosztályból. Egyidejűleg az olasz kormány a párizsi Renault-gyárban 325 könnyű tank szállítására adott fel rendelést. Megrendelést eszközölt Olaszország Amerikában is benzín-

olaj, réz, vas, acél és más anyagok szállítására. Az áruk egy részét hitel útján szerezték be, míg másik részét Olaszország koncessziós alapon veszi át és fontos engedményeket biztosít Amerika számára az olasz piacokon.

Abesszinia is készül a háborúra

Londoni jelentés szerint háború esetén az abessziniai császár maga áll a hadsereg élére és vezeti honvédelmi csatára seregét. A császárt a hadba felesége is elkíséri.

Egész Abesszinia területén tovább folynak a csapatmozdulatok.

Különösen erős csapatmozdulatokat indítottak utba az ogadeni Harrar felé. Az Ewening News jelentése szerint az abessziniai kormány tíz svájci és négy francia tisztet szerződtetett seregébe.

A Párizsban megjelenő Information azt a szenzációs hírt közli, hogy Ibn Szaud hadsászi király felajánlotta fegyveres segítségét Abessziniának háború esetére.

Addis abebai jelentés szerint az egyik ottani lap szerkesztőjét letartóztatták Mussolini sértő cikke miatt. Kormányrésztől Addis Ababában újlag kizűltek a sajtóval, hogy meg fogják torolni minden külföldi kormányférfi ellen intézett durván sértő támadást.

Párizs, szeptember 6. Az estlapok azt köz-

Becleani uriasszony halálos végű kirándulása a Szent Anna-tónál

A megerőltető gyaloglás következtében szivgörcsöt kapott és meghalt Balogh Ilona

Tusnad, szept. 6. (Az Uj Kelet tud.) A Hargita hegyekben, a Szent Anna tó közelében tegnap tragikus haláleset történt. Egy kiránduló társaság, amelynek tagjai Paál Gábor magyarpárti képviselő, Balogh Ilona és Nagy Ilonka becleani urhölgyek voltak, gyalogturára indult a Szent Anna tóhoz. Ide érve megpihentek, majd újból útra keltek a „Poiana Mogos” csucs felé. Utközben Balogné hirtelen rosszul lett és összeesett. Az uriasszonyt egy bucaresti turista vette

karjaiba, aki segítségért kiáltott.

Paál Gábor, aki Nagy Ilonkával együtt mintegy száz méterrel előbb haladt, rémülten sietett Balogné segítségére és csakhamar orvos is érkezett a helyszínre. A fiatalasszonyt első segélyben részesítették, majd injekciókkal próbálták eszméltre téríteni, de hasztalanul. A megerőltető gyaloglásra következtében a fiatalasszony szivgörcsöt kapott és meghalt.

Véres szerelmi dráma Lacul Sarat fürdőhelyen

Egy fiatal tanító megölte menyasszonyát, menyasszonyának nagynénjét, majd öngyilkosságot követett el

Bucuresti, szeptember 6. Lacul Sarat fürdőhelyen feltűnést keltő dráma játszódott le tegnap. Ion Basturea fiatal domnita tanító, aki néhány hét óta tartózkodik a fürdőhelyen, több revolverlövéllyel megölte Manaila Virginia tanítónőt, akinek régóta udvarolt és akit feleségül akart venni. A fiatalember néhány lövéssel megsebesítette a tanítónő nagynénjét, Popovici Elvira teiusi asszonyt. A közelben tartózkodó Ion Bzluta földműves is meg-

sebesült.

Beavatottak szerint Basturea és Manaila Virginia között régi szerelmi kapcsolatok állottak fenn. Basturea több ízben megkérte a leány kezét, de ennek szülei ellenezték a házasságot.

A merénylet után Basturea az erdőbe menekült. A csendőrök felkutatására indultak és amikor a szerencsétlen fiatalember látta, hogy nincs számára menekvés, föbelötte magát és meghalt.

Berlinből nem jó hírek jönnek a román-német tárgyalásokról

Párizsból repülőgépen hazaérkezett Badulescu, de nem sok eredményt hozott a poggyszában

Bucuresti, szeptember 6. Tegnap este repülőgépen Bucurestibe érkezett Badulescu pénzügyi alminiszter Párizsból, ahol a hitelezőkkel folytatott tárgyalásokat vezette. Badulescu kijelentette, nem adhat nyilatkozatot a tárgyalásokról, míg a kormánynak és elsősorban a pénzügyminiszternek be nem számolt. Arra a kérdésre, vajjon a hitelezők mutatnak-e valamelyes megértést álláspontunkkal szemben, Badulescu így felelt: Álláspontunkban igen. Egyébként távollétemben Zeuceanu folytatja a megbeszéléseket.

A miniszter közölte még, hogy kliring-szerződésről van szó és a katonai anyagok szállításáról nem tárgyalt, erre nem is volt megbízatása.

A lapok azt hiszik, hogy a vasárnapi szoborleplezés után Targu-Jiuban tartandó értekezleten főleg Badulescu jelentéséről lesz szó.

Bucuresti, szeptember 6. Berlinből nem a legkedvezőbb hírek érkeznek a román delegációtól. A németek továbbra is nehézségeket támasztanak a román követelésekkel

Select Mozoq

Jön szeptember 12-én

Anna Sten és Frederich March

világhírű filmje:

FELTÁMADÁS

Tolstoj közismert regénye nyomán rendezte Mamoulian, „Krisztina királynő” és „Enekek éneke” filmek alkotója.

lik, hogy az abessziniai talajkutatói koncessziókat francia igénylői is vannak, két roubaixi nagyiparos, akik 1919-ben kötöttek szerződést az abesszin kormánnyal.

Stockholm, szeptember 6. Stockholmól azt a szenzációs hírt közlik, hogy az északi államok politikai köreiben hódít az az irányzat, hogy hagyják oda a Népszövetséget, ha az nem áll teljes energiával a béke fenntartása mellé. A népszövetségi alapokmány irányelveinek mellözése a Népszövetséget a legrosszabb fajta hatalmi politika eszközzé süllyesztené le.

szemben és főleg a 44 százalékos felért nem akarják elfogadni. A jövő héten Leon alminiszter is hazatér, hogy a kormányt személyesen tájékoztassa a berlini tárgyalásokról és újabb utasításokat kérjen.

A Hanoar Hamizrachi cluji konferenciája

Cluj, szeptember 6. A Hanoar Hamizrachi cluji országos konferenciájára, mely vasárnap fél 10 órakor nyílik meg az Unitarius Kollégiumban, már megérkeztek a delegátusok. Rengeteg chaluca az ifju mizrachinak érkezett meg Clujra a konferencia alkalmából, amelyen a Poale Mizrach Világszervezet nevében Schapira és Scharagai palesztinai kiküldöttjei is résztvesznek.

A konferencia első napjának programja: Megnyitó: Juszt Móse. Üdvözlések, Móse Schapira, S. Scharagai, Ráth Efraim, Koffler Móse beszédei. Délután a jelentéseket olvassák fel. Hétfőn az érdemleges tárgyalásokra kerül sor.

A román delegáció elindult Genfben

Bucuresti, szeptember 6. Savel Radulescu és Victor Slavescu ma reggel elindultak Genfben. A román delegáció élnöke Titulescu, aki a jövő héten indul Genfbe Targu-Jiuból.

Kik vesznek részt Tatarescu ebédjén

Bucuresti, szeptember 6. A király tiszteletére adandó ebédén résztvesznek még a kormány tagjain kívül Inculci, Anghelescu tábornok, Franasovici, Lepadatu, Victor Antonescu, Costinescu és Titulescu.

— Miron Cristea gyöngékedik. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarcha a fővárosba érkezett. A főpap gyöngékedése miatt szakította félbe nyaralását, de azt hiszik, néhány nap múlva visszatér Dragoslaveba, nyári tartózkodási helyére.

Szüllői kötelesség a csecsemőt

Stöfen

hintőporral ápolni.

Megkezdte munkáját

Ha áll Ang

Anglia Irak fel Olaszországnak

Genf, szeptember 7. A vizsly ügyében kiküldött ségi bizottság, amelynek riaga spanyol delegátust megkezdte munkáját, olasz-abesszin konfliktus tárgyalására. Az angol és bizottak ismertették a párti konferencián előterjesztett szág által elutasított angol népszövetségi statumok

az ötösbizottság döntése egy most már nem egy vagy Franciaországot hanem a Népszövetség a tag, amelyik nem vet bizottság döntésének, a el a Népszövetséggel szemben annak alapján mindamó alkalmazhatja ellene, a nak lát.

Népszövetségi körökben azt kult ki, hogy a kiküldött Abessziniát illető új ajánlást fog kilátásba helyezni, mint amilyen Irakban liának Irakban joga va közlekedési utak mentén gálatot elláthassa, tovább és légi állomások építé rendőrség szolgálatát. Ezeket a jogokat jórészt országnak is és ezen fel né a gazdasági téren ki nyeket is. Ez a megoldás tenné Abesszinia függetl zését. Irak királya is sz maradt és országa is tag vetségnek, az angolokna gok ellenére is.

Azt remélték, hogy ez ország részéről is elfog cía politikai körökben é lik meg pesszimisztiku ság munkájának várható nem tartják vitásnak, sok hosszu tartalmuak vetség körökben az öt dését a vizsly megoldá tekintik.

Az érdeklét fél, ha elu ra helyezkedik a bizo kal szemben, ugy az e séggel kerül e

Ezzel szemben a lond vérmes reményeket a várható eredményéhez. pok Macdonaldnak egy zett leveléből idéznek, a niszterelnök a követke telte: „Tudja meg a világ, many a béke utját k vetséget támogatja.